Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України № 99 (599) ♦ Субота, 29 травня 1993 року ♦ Ціна 15 крб.

Душ із друшляка — хіба не душ?

На черговому засіданні Кабінету міністрів в центрі уваги була межа малозабезпеченості, пенсійні та інші виплати, мінімальний розмір заробітної плати у виробничій та бюджетних сферах. Відповідними постановами межею малозабезпеченості і мінімальною пенсією пропонується вважати 22 тисячі 100 карбованців, хоча пенсія може сягнути й 24 тисяч. Тож, принаймні, ще тиждень, доки ці постанови не розгляне Верховна Рада, доведеться миритися з очевидним алогізмом, коли трудівник одержує менше за пенсіонера чи безробітного. Саме так, оскільки мінімальний розмір заробітної плати у розмірі 6.900 карбованців ми сприйняли, як керівництво до дії, не очікуючи законодавчого акта парламенту.

Ціни ж на споживчому ринку — ті й зовсім не зважають на думку народних депутатів. Кабінет міністрів,сповістив, що невдовзі вони зростуть у 2,7 раза. Але хвилюватися передчасно. Виробничій сфері обіцяно зростання зарплати утричі, а бюджетній — у 2,9 раза. При цьому ані пари з вуст про чималі штрафні санкції за порушення встановлених розмірів фондів споживання, які на багатьох підприємствах зросли більш як у сто разів проти 1990 року. Як і про те, що місцеві бюджети територій сьогодні нагадують друшляки, через які проціджують імпортні макарони.

Продиктовано в номер

Другий блок пішов у відпустку

27 травня о 13 годині 40 хвилин оперативним персоналом Запорізької АЕС зупинено другий енергоблок. Причини несправності в роботі системи прискореного розвантаження енергоблоку з'ясовуються. Небезпеки для персоналу і населення немає. Радіаційна обстановка на АЕС і в регіоні залишається без змін. Про це повідомив інформаційний центр станції.

Коли торги недоречні

Міністерство оборони України заборонило Чернігівському вищому авіаційному училищу льотчиків передати через посередників англійському товариству по збереженню старовинних літаків «Хоум-стеад» останній гвинтовий винищувач ЯК-11 зразка 1949 року. За військовий раритет такого ж класу навчальний заклад нещодавно одержав два комп'ютери, два принтери, кольоровий ксерокс, відеокамеру та відеомагнітофон, та все ж, як видно, це не виправдовує втрат історичних цінностей.

Реформу здійснено — сусіди обурюються

Завершився візит Президента Киргизстану А. Акаєва до Ташкента, де відбулися його переговори з Президентом Узбекистану І. Карімовим. Сторони обговорювали торгові проблеми, які виникли між двома державами після введення Киргизстаном власної валюти — сома.

Як відомо, цю грошову реформу було здійснено без відповідних консультацій з сусідніми державами, а відтак її наслідки негативно позначилися на їхній економіці. Це, в свою чергу, викликало протидію з їхнього боку. Так, наприклад, Президент І. Карімов видав розпорядження про припинення постачання газу до Киргизстану.

За словами А. Акаєва, його держава зробить все можливе для того, щоб швидко розв'язати всі назрілі проблеми.

В компетенції прем'єрів

У двосторонніх відносинах між Литвою і Росією виникло багато нагальних питань, зокрема пов'язаних з постачанням нафти й газу та торговими розрахунками. Про це заявив прем'єр-міністр Литви Шелявічус. Він також повідомив, що найближчим часом має зустрітися з прем'єром Росії В. Черномирдіним для розв'язання назрілих проблем.

Лише за поточний рік Росія вдвічі скоротила поставки газу в Литву, мотивуючи це затримкою платежів з боку партнера.

У зв'язку з візитом голови кнесету

28 травня Голова Верховної Ради України І. С. Плющ прийняв тимчасового повіреного у справах Держави Ізраїль в Україні Ехуда Ейтама на його прохання.

Обговорено деякі питання розвитку двосторонніх відносин, міжпарламентських контактів, зокрема, у зв'язку з візитом до України голови кнесету Ізраїлю Шеваха Вайса, який має відбутися в червні.

ПРО КИЇВ У ДЕНЬ ЙОГО СВЯТА

Як тебе не любити... Справді, як?

Колаж Михайла САЧКА.

Десять рядків з листа

На мій розсуд, піднесення в економіці розпочнеться тоді, коли у нас будуть економічна доктрина, реальні стратегія та тактика. А не постійні балачки про складність ситуації, в якій опинилася Україна, та постійне збільшення податків і відрахувань у різні фонди.

М.КИСІЛЬ.
Старокостянтинів Хмельницької області.

Суботній репортаж

ЯПОНСЬКА УСМІШКА МАШИН

Звичайно, суто японським обличчя Першого міжнародного київського автошоу, що проходить у Палаці спорту, назвати не можна: європейських та американських фірм — виробників автомобілів тут також багато, проте за кількістю експонентів, вишуканістю форм машин та їх економічністю, а головне, за доступністю для наших «небідних» співвітчизників, з японцями потягатись не під силу нікому.

(Закінчення на 4-й стор.)

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПІДТРИМУЄМО!

Ми, народні депутати України, підтримуємо відкритий лист керівників спілок підприємців, юристів, фермерів та інших громадських об'єднань ділових людей України до Президента, Верховної Ради, всіх партій, рухів, громадських організацій України, представників Президента, керівників підприємств, радгоспів, колгоспів, підприємницьких структур України, **опублікований 27 травня цього року в газеті «Голос України».**

Ми поділяємо думки і занепокоєння, висловлені в цьому листі, погоджуємося, зокрема, з наступним: дійсно, сьогодні будь-яка комплексна реорганізація виконавчої влади, особливо на невизначених засадах, призведе лише до хаосу, підведе Україну до нової політичної і економічної прірви.

Ми згідні, що опорою Президента має бути «професійно діючий і авторитетний уряд та чітко функціонуюча система місцевих органів виконавчої влади», а не «темне коло осіб, які всіляко намагаються утриматись у коридорах влади», плюючи на болі і реальні потреби українського народу, прагнучи встромити своє отруйне жало в найчутливіший нерв політичного життя України — її виконавчу владу.

Нам здаються доречними і пропозиції щодо розподілу функцій між Верховною Радою, Президентом і Кабінетом міністрів, доречним є і запропонований механізм прийняття урядових декретів.

Викликає повагу громадянська позиція авторів листа, їх вболівання і тривога за свій народ, готовність підтримати зусилля суспільних сил, що виступають за незалежність, ринок і демократію.

Згідні, що у цей переломний час народні депутати України мають проявити мудрість і високе розуміння свого покликання. Справді, Україна не простить жодному із нас дій чи бездіяльності, що суперечать інтересам нашого народу.

Закликаємо народних депутатів України приєднатись до нашого звернення, підтримати у Верховній Раді пропозиції, викладені в листі керівників спілок ділових людей України, зокрема пропозицію щодо надання уряду додаткових повноважень. Із свого боку готові співпрацювати з урядом над виробленням рішень, що сприятимуть виходу України із кризового стану.

Народні депутати України:
Степан ХМАРА,
Віталій МЕЛЬНИЧУК,
Катерина ЗАВАДСЬКА,
Сергій СЕМЕНЕЦЬ.

Молоді політики—за національне примирення

Тема національної злагоди звучала постійним рефреном на II конгресі молодих політиків, який відбувся у травні у Києві. На конгрес зібралися молоді представники УРП, Руху, соціал-демократів, Трудового Конгресу, інших організацій та об'єднань України та іноземних країн. Під час роботи цього представницького зібрання молоді політики мали можливість обмінюватися думками з приводу найболючіших проблем нашого суспільного розвитку, дізнатися точки зору колег з різних питань політичного життя країни.

Та найбільш актуальною темою дискусій у конференцзалі та кулуарах була тема досягнення національної злагоди як необхідного чинника розбудови української державності. Цілком слушною в руслі цієї розмови виявилася пропозиція молодих представників Трудового Конгресу України про спорудження пам'ятника національної злагоди, присвяченого всім, хто загинув на території України, — і жертвам сталінського терору, і воїнам Червоної Армії та воякам УПА, які загинули у боях проти німецько-фашистських загарбників. Аналогічна за змістом ідея була свого часу втілена в життя в Іспанії, де наприкінці диктатури Франко був споруджений пам'ятник усім жертвам громадянської війни 1936—1939 років — республіканцям і франкістам.

Керівництво ТКУ підтримало цю пропозицію молодих колег, запропонувавши утворити національний комітет для проведення цієї акції з участю широкого загалу громадськості, представників державної влади, інших політичних партій та діаспори. Було б доцільно провести міжнародний конкурс на кращий проект пам'ятника, відкрити благодійний рахунок, на який робилися б добровільні пожертви та внески. І якщо одного дня ветерани Великої Вітчизняної та УПА покладуть квіти до такого пам'ятника, то це буде реальним кроком до досягнення національного миру, спокою та злагоди в Україні.

Ігор ЖДАНОВ,
аспірант юридичного факультету Київського університету, учасник II конгресу молодих політиків.

КОМЮНІКЕ

ЗУСТРІЧІ УРЯДОВИХ ДЕЛЕГАЦІЙ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ І УКРАЇНИ

26 травня 1993 року у Києві відбулись переговори між урядовими делегаціями Російської Федерації і України. Російську делегацію очолював заступник Голови Ради Міністрів — Уряду Російської Федерації О. М. Шохін, українську — виконуючий обов'язки першого віце-прем'єр-міністра України В. І. Євтухов.

У ході переговорів було обговорено широке коло питань економічного співробітництва між обома країнами.

За підсумками переговорів було підписано угоди:

про порядок взаємних поставок дорогоцінних металів і алмазів, їх лому і відходів як давальницької сировини в 1993 році;

про поставки в 1993 році ювелірних алмазів;

про військово-технічне співробітництво;

про співробітництво у галузі зв'язку;

про принципи співробітництва і умови взаємовідносин у галузі транспорту;

протокол по транспорту.

Сторони також домовились підготувати у найкоротший строк до підписання угоду про вільну торгівлю. Було досягнуто принципової домовленості про ціни на поставки природного газу з Російської Федерації в Україну. Обом делегаціям дано вказівки доопрацювати проект угоди про державний кредит за результатами торговельно-економічних відносин у 1992 році і умовами кредиту на 1993 рік. Сторони домовились опрацювати питання спільного використання промислових об'єктів, що становлять взаємний інтерес.

Керівник російської делегації О. М. Шохін був прийнятий Президентом України Л. М. Кравчуком і Прем'єр-міністром України Л. Д. Кучмою.

МИНУЛЕ НЕ ПОВИННЕ РОБИТИ НАС ВОРОГАМИ

Звернення Трудового Конгресу України до всіх соціальних верств і політичних сил України

Немає сумніву, що переважна більшість політичних партій і рухів, громадських об'єднань і спілок, незважаючи на розбіжності у їхніх позиціях, бажають блага для свого народу, ставлять за мету побудову демократичної України. У той же час політична боротьба і суспільні відносини загострюються, зростають озлобленість і нетерпимість у суспільстві, протистояння різних соціальних сил набирає загрозливих характеру й форми. Це спричиняється до серйозного занепокоєння, бо зрозуміло, що розбудова держави і позитивні структурні перетворення потребують не конфронтації, а спокою і громадянської злагоди. Останні події у Росії показали, яким крихким і нестійким, навіть вибухонебезпечним є соціальний мир в умовах гострої політичної і економічної кризи.

ТКУ як партія конструктивної дії на своєму першому з'їзді закликала всі політичні і соціальні сили України негайно здійснити заходи з реалізації актуальної суспільної потреби в громадській злагоді, щоб уникнути гострої суспільної конфронтації, здатної призвести до національної катастрофи

Ми не маємо наміру запропонувати одразу готові відповіді на всі найгостріші проблеми і суперечності. Ми лише пропонуємо створити механізм, який давав би змогу всім політичним силам разом шукати і віднаходити розв'язання проблем. Замість руйнівної соціальної, національної, міжконфесійної, взагалі, будь-якої ворожнечі ми пропонуємо створити умови злагоди і співпраці.

Для цього потрібно, по-перше, прийняти акт національного примирення, в якому обумовити політичну поведінку і взаємодію всіх соціальних сил певними принциповими засадами, спрямованими на конструктивне розв'язання всіх наших проблем. На наш погляд, можна обговорити такі принципи національного примирення:

— минуле не повинне робити нас ворогами сьогодні. Минуле — то наша спільна історія, наш досвід, часом гіркий і трагічний, з якого маємо робити висновки, не повторювати помилок. Але минуле не повинне сьогодні призводити до розколу нації і ворожнечі, сьогодні ми всі потребуємо злагоди;

— нинішні проблеми України торкаються всіх нас, то наші спільні проблеми. Їх не можна розв'язувати за рахунок одних на користь інших, якщо ми бажаємо солідарного, а не розколотого суспільства, то й вихід з кризового стану маємо шукати разом, враховуючи інтереси всіх верств населення;

— нас не повинно розділяти майбутнє. Історичний досвід вчить, що однозначний, нав'язаний суспільству погляд на майбутнє є деструктивним. Все розмаїття наявних концепцій майбутнього України заслуговує на поважливе ставлення і має бути відображене в тій плюралістичній моделі, яка відкриває Україні шлях у XXI століття.

По-друге, потрібно створити механізм пошуку національного консенсусу, узгодження руйнівних суспільних конфліктів. Ми підтримуємо пропозицію партії Справедливості щодо «круглого столу», який пропонуємо зібрати негайно для обговорення проблем національного примирення, і в майбутньому зробити його постійно діючою формою пошуку національного консенсусу. У його рамках можуть створюватися проблемні комісії, дискусійні групи, проводитися конференції з обговорення й пошуку шляхів розв'язання найактуальніших проблем. До «круглого столу» мають бути запрошені всі партії і рухи без жодного обмеження. Пропонуємо розгорнути його діяльність не тільки в центрі, а й на місцях для розв'язання конкретних проблем. «Круглий стіл» може стати важливим каналом впливу громадської думки на державні структури.

По-третє, для стабілізації суспільно-політичної ситуації і реалізації узгоджених рішень було б доцільно створити громадський комітет сприяння національній злагоді — максимально широке за складом об'єднання представників політичних партій і рухів, профспілок, організацій жінок, молоді, ветеранів, представників різних конфесій, діячів культури і мистецтва, всіх, хто зацікавлений в злагоді і співпраці.

Ми особливо звертаємося до інтелігенції, незалежно від того, яким політичним партіям віддають перевагу її представники. Інтелект нації має працювати на здоровий глузд і злагоду, а не розбрат і ворожнечу, бо лише за умов національного примирення він реалізує себе як творча життєдайна сила.

Тільки в суспільному єднанні, тільки в громадянській злагоді Україна знайде вихід з глибокої кризи, в якій перебуває сьогодні. Ми закликаємо всіх зробити перші реальні кроки і розпочати рух до національного консенсусу, до солідарного демократичного суспільства, яке маємо створити для себе і своїх дітей.

КОМЕНТАР ЧЛЕНА ПОЛІТВИКОНКОМУ ТРУДОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АН УКРАЇНИ КОСТЯНТИНА СИТНИКА:

— Побудова незалежної України асоціюється в мене зі зведенням будинку біля підніжжя вулкану, що вибухнув. До того ж будівельники не мають достатньої підготовки, розмовляють різними мовами, моляться різним богам.. Кому незрозуміло: побудувати такий дім без згоди неможливо. У нас до того ж і проекту немає, виконроби часто змінюються, з матеріалами погано, дороги до сусідів розбиті, та й «чорна кішка» між ними пробігла, а політики зробили з неї слона...

Тому, коли на установчому з'їзді Трудового Конгресу України у виступі А. Садовенка пролунала думка про національне примирення, вона здобула цілковиту підтримку.

Втім, думку цю ніколи ніхто не відкидав. Сама ідея давно лежить на поверхні. Забажають політики — пограються нею і знову кинуть... Ті «визволяють» Україну від «комуністичної зарази», ті — від «бандерівської чуми». Та хіба незрозуміло, що цим ми «визволяємо» Україну саме від одного. Постає запитання: для кого? Для нового, найбільш розумного і сильного?.. Для людини з рушницею?..

Сьогодні всім очевидно: найгірше — не за нашою спиною, найнепопулярніші рішення — попереду.

Отже, треба навчитися слухати і чути, треба домовитися, треба об'єднатися, інакше не ми вплетемо в історію свого вінка, а вона сплете його нам.

Хтось скаже: знову вони про «круглі столи», коли про інші столи думати треба. Так, люди втомилися від політики. Про це свідчать соціологічні опитування. Вони ж показують: найбільше тепер людина покладається на себе, більш за все думає про себе, про сім'ю... Життя, зрештою, і у нас наблизилось до живої людини, а, отже, справжня політика, нова політика тільки-но починається.

Трудовий Конгрес України вийшов на політичну арену для важкої соціальної роботи. Для нас головне — Україна і її народ, і тому ми розпочинаємо з ідеї національного примирення, а не зі складу тіньового кабінету і претензій на міністерські портфелі. Про решту промовляє текст нашого звернення.

У постійних комісіях

Рекомендації є. Чи буде захист?

25—26 травня у Києві тривала робота науково-практичної конференції, присвяченої проблемам соціального захисту населення в умовах реформування економіки України, організована Комісією Верховної Ради у питаннях соціальної політики та праці, Міністерством праці, Федерацією профспілок та Академією наук України.

У роботі конференції взяли участь представник Міжнародної організації праці, керівники відповідних Комісій Верховної Ради Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів, більшості профспілкових об'єднань України і спеціалісти управлінь з соціальних питань та праці обласних держадміністрацій.

Серед багатьох проблем на конференції розглянуто й положення проекту Концепції соціального забезпечення населення, висловлено низку критичних зауважень і пропозицій щодо її змісту, особливо джерел фінансування соціальних програм. Прийнято розгорнуті рекомендації щодо вдосконалення існуючої системи соціального захисту.

СЕЛУ ПОТРІБНА ДОПОМОГА

Сьогодні не треба нікому доводити, що агропромисловий комплекс є дуже важливим для економіки України. Тут зосереджено близько третини основних виробничих фондів, працює четверта частина зайнятих у народному господарстві, виробляється близько 40 відсотків валового суспільного продукту та третина національного доходу. На його розвиток в останні роки спрямовувалось близько 40 відсотків загального обсягу капітальних вкладень.

Проте створений виробничий потенціал виявився недостатнім для вирішення сучасних завдань продовольчого постачання населення та забезпечення переробної промисловості сировиною. Про розв'язання невідкладних проблем села і йшла мова на всеукраїнському з'їзді представників колективних сільськогосподарських підприємств, який проходив 26—27 травня в Києві.

На з'їзді виступив Президент України Леонід Кравчук. Він наголосив на тому, що робота з'їзду має завершитися прийняттям дійсно конкретних організаційних, економічних, фінансових пропозицій і рішень. На думку Президента, делегати в змозі розробити пакет необхідних документів, які б сприяли подальшому розвитку села, створити на базі існуючих структур відповідний орган по контролю за їх виконанням. Аграрний сектор має стати державою в державі, замкнути на собі всі найбільш важливі власні проблеми і разом з державою вирішувати їх.

Торкаючись питання про майбутнє колективних сільськогосподарських підприємств, Президент України підкреслив, що він не підтримує ідею їх ліквідації. На його думку, колективним сільськогосподарським підприємствам немає реальної альтернативи. І це не просто слова — такі вимоги економічних законів сьогодення.

Однозначно підтримуючи всебічно колективні сільськогосподарські підприємства, ми не можемо не сприяти розвитку фермерства,— зауважив Леонід Кравчук.— В умовах розбудови правової держави це питання політики, це питання прав людини. Кожен громадянин, а тим більше селянин має право на господарське самовизначення. Тому ми маємо все зробити, щоб підтримати фермера. Але не слід забувати й про те, що шлях до реального фермерства, яке матиме повноцінну вагу в нашій державі і дасть відповідну віддачу, ще далекий. Адже сьогодні основні продуктивні сили сільського господарства зосереджені в колгоспах, радгоспах, інших підприємствах громадського сектора.

Значна увага у виступі була приділена проблемам приватизації. Щоб її проводити, наголосив Президент, звичайно, треба створювати відповідні умови. Потрібно підготувати наші сільськогосподарські підприємства громадського сектора до життя в умовах ринку і конкуренції, поступово, без перекручень і забігань вперед здійснити їх приватизацію. Щодо цього, як відзначалося у доповіді та у виступах, дещо зроблено. Нині розпайовано велику кількість колгоспів, і це, без перебільшення, є значним досягненням аграрної науки і практики. Бо зроблено тут більше, ніж в інших галузях народного господарства.

Нещодавно, сказав далі Президент, прийнято Декрет Кабінету Міністрів про особливості приватизації в агропромисловому комплексі, яким передбачено перетворення державних сільськогосподарських підприємств в колективні, акціонування агросервісних і агропереробних підприємств та продаж їх акцій сільськогосподарським товаровиробникам. Це теж суттєвий і конкретний крок до приватизації і, особливо, в інтересах аграріїв. Якщо ж до цього Декрету в ході з'їзду буде внесено ряд доповнень і пропозицій, то їх можна буде врахувати.

На думку Леоніда Кравчука, треба добитися, щоб майно міжгосподарських підприємств було приватизовано, насамперед, в інтересах їх засновників — колективних сільськогосподарських підприємств, щоб людям дісталася значна частина акцій агросервісних і агропереробних підприємств.

Необхідно також завершити передачу землі у власність колективних сільськогосподарських підприємств з наступним її паюванням між їх членами, щоб селяни справді відчули своє право на утвердження на цій землі.

Суттєвим важелем державного регулювання і підтримки сільського господарства повинна стати податкова система. І в доповіді, і в виступах багато йшлося про «податковий прес» на селян. І нарікання тут небезпідставні. Встановлено велику кількість видів податків та відрахувань, мають місце численні дублювання в оподаткуванні, не завжди належним чином відрегульовано механізм справляння податків.

Селяни самі пропонують спосіб оподаткування, який може сприяти, з одного боку, — постійному надходженню коштів у бюджет, а з другого, — стимулювати ефективне використання землі. Бо земля — найбільш стабільний об'єкт оподаткування, і це вигідно державі, вигідно і колективному господарству.

Президент підтримав ідею аграріїв щодо скорочення кількості податків і зосередження на одному з них — податку на землю. Але все це повинно бути науково обгрунтованим. Потрібно також пам'ятати і про те, що в нашій державі неможливо обійтись без соціального страхування, чорнобильського податку, фінансування шляхового господарства, податку до державного іноваційного фонду і деяких інших.

Значне місце у виступі було відведено такому важливому питанню, як фінансова підтримка колективних сільськогосподарських підприємств в умовах гострої платіжної кризи. Держава повинна взяти на себе фінансування таких великих програм як меліорація, науково-технічні розробки, розвиток насінництва тощо.

Якщо всі ці проблеми будуть вирішені і селянину буде відведена та роль, яку він відіграє в кожній цивілізованій державі, то Україна матиме достаток.

На закінчення свого виступу Леонід Кравчук охарактеризував ситуацію, що склалася під час роботи сесії Верховної Ради, звернув особливу увагу на проблему виконавчої влади. Йдеться про те, щоб вона була сконцентрована в одних руках і активно працювала. Такі повноваження свого часу Верховна Рада і надала уряду, дозволивши йому видавати декрети з економічних питань.

На думку Президента, уряд працював досить ефективно. Але все ж таки сформувати єдину систему сильної виконавчої влади так і не вдалося. Тому що одна справа — концентрація влади в Києві, інша — на нижчому рівні. Для цього потрібно змінити всю владну структуру по вертикалі. Скажімо, вносилася пропозиція, щоб ввести представників Президента до складу уряду. Але для цього треба було б змінити відповідну статтю у Конституції, а це вже справа — Верховної Ради.

Можливий і інший варіант, який і було запропоновано Президентом. Президент очолює Кабінет Міністрів, і, таким чином, не виникає потреби змінювати всі структури влади зверху донизу. Президент особливо наголосив, що це не робилось за спиною Прем'єр-міністра. І, звичайно, не йшлося про повну зміну уряду. Пропонувалося залишити всю структуру як є, тільки владу взяти під одне крило. В такому разі Верховна Рада приймає закони і рішення, контролює уряд. З депутатськими комісіями погоджуються кадри, а Президент як глава виконавчої влади забезпечує єдину виконавчу політику, дисципліну, порядок і організованість.

Леонід Кравчук повідомив, що коли йшлося про посаду віце-президента, то він запропонував її Івану Плющу. В свою чергу, Іван Степанович підтримав на цю посаду кандидатуру Леоніда Кучми. Тобто жодних розбіжностей між першими трьома особами України не було, всі дії були погоджені і ніхто нікого не «продавав», як поспішили це подати деякі засоби масової інформації.

Надумані пристрасті, наголосив Президент, які виникли навколо цього питання, це є нічим іншим, як спробою відійти від запропонованої схеми, що сьогодні найбільш реальна, штучно загострити і без того непросту ситуацію.

Кожен повинен взяти свою ношу і відповідати у цей важкий час перед Україною. Адже мова йде не про особистості, а про долю, навіть саме існування молодої Української держави.

Інші цілі ставлять перед собою деякі політичні партії, політичні рухи, які реальної сили не мають, але роблять вигляд, що вони її мають. І сьогодні трибуна потрібна їм саме для того, щоб «засвідчити» перед народом свою відданість. Але, крім слів про відданість, підкреслив Леонід Кравчук, більше за душею нічого немає. А потрібна практична робота, потрібні програми виходу з кризи, потрібні реальні рішення.

Віктор ДЕМИДЕНКО,
кор. УКРІНФОРМ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про деякі питання проходження служби в органах державної виконавчої влади

З метою забезпечення належного функціонування органів державної виконавчої влади в умовах здійснення економічної реформи та на виконання статті 2 Закону України «Про підприємництво» і статті 3 Закону України «Про Представника Президента України» **постановляю:**

1. Установити, що посадові особи Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій не мають права:

використовувати посадове становище з корисливою метою у власних інтересах чи в інтересах інших осіб;

займатися на порушення вимог законодавства підприємницькою діяльністю безпосередньо чи через посередників або бути повіреними третіх осіб у справах державного органу, де посадові особи працюють, та виконувати роботу на умовах сумісництва (крім наукової, викладацької та творчої діяльності);

сприяти фізичним і юридичним особам з використанням свого посадового становища у здійсненні ними підприємницької діяльності з метою одержання матеріальної винагороди, послуг та пільг.

2. Заборонити посадовим особам Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій перебувати на керівних посадах та входити до складу керівних органів компаній, корпорацій, асоціацій, інших господарських об'єднань, а також підприємств, кооперативів, що займаються підприємницькою діяльністю, господарських товариств тощо.

3. Порушення вимог цього Указу тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
27 травня 1993 року

ТРЕБА ЗНАТИ, ДЕ КОПАТИ

Чимало підприємців прагне створити видобувні підприємства. Для цього потрібно одержати ліцензію на проведення геологорозвідувальних робіт. І ось тут не обійтися без відомостей про корисні копалини. Потрібна така інформація і державним та галузевим органам. Де її взяти?

Сьогодні гість редакції — Костянтин Олександрович СУХОДОЛЬСЬКИЙ — директор Державного інформаційного геологічного фонду України при Державному Комітеті України по геології і використанню надр.

— Недавно уряд прийняв постанову про створення фонду родовищ корисних копалин України. Йдеться про організацію саме вашої установи?

— Ні. Державний інформаційний геологічний фонд України (Геоінформ) створено ще в 1919 році. І за своїм призначенням він єдиний в галузі. Фонд виконує низку важливих функцій, покладених на Держкомгеології Указом Президента України «Про управління в галузі використання і охорони надр України».

А Фондом організація зветься тому, що починалася з бібліотеки геологічних звітів і є зібранням відомостей, що їх отримують під час геологічних робіт.

Сьогодні основними функціями фонду є державна реєстрація всіх геологорозвідувальних робіт та державний облік робіт з геологічного вивчення надр, ведення державних балансів та кадастру родовищ корисних копалин. Тобто створення єдиної інформаційної бази щодо вивчення надр і функціонування мінерально-сировинного комплексу держави. Створюємо систему обліку всіх розроблюваних і нерозроблюваних родовищ корисних копалин на території України — Фонд родовищ.

— Ваша установа, певне, — не тільки сховище геологічної інформації?

— Так, проводимо ще й аналітичні роботи. По всіх експлуатованих родовищах, а їх — до 10 тисяч, щорічно складаємо баланси запасів, розміри видобутку сировини, її втрати під час розроблення тощо. Узагальнюємо геолого-економічні дані про структуру видобутку і споживання, сучасні і перспективні потреби, внутрішні і світові ціни корисних копалин. Оцінюємо вивченість надр України для визначення пріоритетів розвитку мінерально-сировинної бази.

По суті, Геоінформ — це не лише унікальне зібрання геологічних даних, а й основа розвитку галузі.

Сподіваємося, що після прийняття закону про надра геологічна інформація, одержання і обробляння якої пов'язані з великими фінансовими та матеріальними витратами, набуде нарешті статусу національного надбання.

— За ринкових умов звертання до фонду, звичайно, почастішають. Чи здатні ви впоратися з ними?

— Щороку фонд відвідують близько семи тисяч фахівців, яким надаємо для вивчення майже 20 тисяч матеріалів. За день можемо обслужити до сорока організацій, і за ринкових умов це справді замало. Тому плануємо технічне переозброєння фонду і перетворення його в сучасний інформаційний центр з комп'ютерними банками даних та потужними системами пошуку.

Це не буде марна робота, адже саме мінеральна сировина та розвиток гірничовидобувної промисловості чималою мірою визначають нинішній економічний потенціал держави. Посилюється їхня роль і у зовнішньополітичних зв'язках.

Розмову вів
Олексій БРЕУС.

ЯПОНСЬКА УСМІШКА МАШИН

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

У самому центрі «льодового» поля серед зелені дерев та травневого різнобарв'я квітів розташувала свою експозицію іноземна королева наших доріг японська «Мазда», що за кількістю проданих автомобілів уп'ятеро «перекриває» будь-кого з конкурентів. Трохи далі — «Тойота», «Хонда», «Міцубісі», «Ямаха», порівняно новачки в Україні, але новачки з фаворитів. У фойє Палацу спорту вперше, і не лише в Києві, а й на всій території колишнього Союзу, показала кілька своїх моделей найбільша автокорпорація Японії «Ісузу». І хоча «Форди», БМВ, «Опелі», «Мерседеси», «Рено» й приваблюють глядачів зрозумілою нам європейською формою, змішаною з консерватизмом, значна більшість покупців усе-таки підходить до представників фірм Країни Сходу Сонця. І це зрозуміло: невибаглива «Мазда-323» попросить у господаря на сотню кілометрів лише трохи більше чотирьох літрів дизпалива, а такий же за класом «Мерседес» — майже вдвічі більше. Якщо ж врахувати ціну, яка в японців на 30—40 відсотків нижча серед одного класу машин усього світу, запитання відпадуть одразу.

Та покупців тут не так вже й багато. Основна маса — такі, як і ми з вами, звичайні люди. Походимо, позахоплюємося чудесами, запитаємо самі в себе, звідки у «нас» такі гроші, на тому й скінчимо. Дітлашня позалазить в кожну японську машину й на мотоцикли (європейці чомусь не пускають), понабирає проспектів і наклейок, і щаслива порозбігається домівками. Коли ще таке буде, адже останнє автошоу в Києві відбулося рівно 80 років тому, в 1913-му, і крім телеящика, ніде й було подивитись на все це. А вишукану для нас екзотику, як-то «Феррарі», броньований «Мерседес» чи «Ролс-Ройс» і в ТВ не завжди побачиш. А тут — дивись досхочу, уві сні додивишся. Може, й зрозумієш: чому ж вона така привабна, ця японська усмішка чотириколісних «ненаших» друзів.

Андрій ВОЛЯ.

Продиктовано в номер

СМЕРТОНОСНИЙ «ВРОЖАЙ»

В Донецьку до однієї з частин цивільної оборони надійшов сигнал тривоги з Великоновосілківського району. Під час весняно-польових робіт поблизу села Зелене Поле знайшли кілька снарядів часів Великої Вітчизняної. Смертоносний «врожай» обережно зібрали воїни-піротехніки.

І РУКИ НЕ ПОВСИХАЮТЬ...

Протягом травня у Чернігові невідомими особами осквернено 16 єврейських могил та знищено 40 пам'ятників в урочищі Яловщина. Крайова організація РУХу виступила із заявою, в якій засуджуються дії злочинців.

КУРСИ КРОЮ І ЖИТТЯ

При Спілці жінок України посольством Австралії та викладачами коледжу «ТАФФЕ» міста Аделаїди започатковано тритижневі курси з питань малого жіночого бізнесу.

26 травня курси відвідав посол Австралії в Україні пан Каван Фоуг.

КОЛИ ПОЛІЦІЇ РАДІ

На Волині з діловим візитом перебувала делегація керівників поліції Люблінського і Хелмського воєводств (Польща), яку очолювали коменданти підінспектори Арнольд Суперчинський та Едвард Мазурик. Відбулася ділова розмова щодо координації дій міліції та поліції в боротьбі зі злочинністю, зокрема на автодорогах. Ознайомившись з роботою луцької міліції, гості відвідали кафедральний костьол святих Петра і Павла у Луцьку.

НАШ АРБІТРАЖНИЙ СУД В ПАРИЖІ

Офіційно

18 травня 1993 року в Парижі відбулося засідання Міжнародного арбітражного суду, в роботі якого взяли участь представники судів 15 європейських держав.

З основною доповіддю виступив президент Міжнародного арбітражного суду пан А. Плантей. Окрім того, обговорювалися питання вдосконалення деяких положень регламенту, координації дій органів судових систем держав та арбітражів щодо виконання прийнятих ними рішень, практика розгляду деяких категорій спорів.

На це авторитетне зібрання суддів країн Європи був запрошений голова Вищого арбітражного суду України Дмитро Притика, який поінформував присутніх про становлення та розвиток судової системи в Україні.

На заключну частину були запрошені та взяли участь у роботі посли країн, судді яких були учасниками цього зібрання.

Володимир СНІТКО.

ЗОНДУЄМО: А ЩО ЯК ЗЕМЛЕТРУС?

Семінари

У Києві триває міждержавний семінар з проблем дистанційного зондування Землі, одним зі спонсорів якого стало Національне космічне агентство України. На семінар прибули спеціалісти з геології, геодезії, працівники агропрому, екологічних служб, оскільки саме вони найзацікавленіші в таких дослідженнях, а також вчені НДІ та Академії наук.

Майже водночас, чи не за інерцією збиратися з приводу та без такого, в обсерваторії Київського університету скликали фахівців, які працюють над питаннями попередження землетрусів. Дивно, що відбулося це саме в Києві (хоча приїхали і гості з Росії), столиці держави, на території якої практично не буває епіцентрів сильних землетрусів.

Вл. інф. «ГУ».

ГАЗЕТА НАМ ДРУГ, ТА ІНСТРУКЦІЯ ДОРОЖЧА

Не до милосердя

Протягом останніх днів редакція зазнала цілого шквалу телефонних дзвінків від пенсіонерів. Людей хвилює, чому не виконують постанову Кабінету міністрів № 354 про безплатний проїзд пенсіонерів, зокрема на приміських маршрутах. Невизначеність призводить до усіляких спекуляцій з боку транспортників. Скажімо, працівники залізничних кас на приміських станціях запевняють пасажирів, що постанова їх не стосується, бо в ній не названо конкретні види транспорту, та й, взагалі, вони не мають відповідної інструкції згори, а газета їм — не указ.

Як повідомили редакції, в Кабінеті міністрів вже готують відповідне роз'яснення щодо названої постанови, яке вийде найближчим часом.

Алла РОМАНЧУК.

Коротко

КАР'ЄРА ПРОФСПІЛКОВОГО ЛІДЕРА

Голову республіканської ради працівників вугільної промисловості Костянтина Фесенка обрано віце-президентом Міжнародної організації гірників (МОГ) на її третьому з'їзді, який нещодавно відбувся в Алжирі. Нагадаємо: К. Фесенко — один з ветеранів шахтарського руху на Донеччині. Останній весняний супротив гірників очолила саме ним керована «офіційна» профспілка. Але той страйк, як відомо, не вдався. Тепер профспілковий ватажок має можливість показати себе на міжнародній арені.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

КОЗАЦЬКЕ ПОЗМАГАЄТЬСЯ З БАВАРСЬКИМ

Угорська фірма «Антхіл» поставила на Черкаський консервно-пивоварний завод технологічне обладнання для пастеризування напоїв. Відтепер фірмове пиво «Козацький хміль», що виготовляється на джерельній воді, медові і травах, зберігатиме духмяність і свіжий смак протягом 90 діб. Черкаси вже мають замовників на свою продукцію від угорських і навіть баварських підприємців.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

ХТО ЗГАДУЄ БОГА, А ХТО ДИЯВОЛА

На обласній конференції з проблем міжконфесійних відносин, яка відбулася у Чернігові, дискусію-суперечку між представниками УПЦ Московського і Київського патріархатів стосовно їх канонічності «підсумувала» агресивна заява приходу Російської Православної Церкви за кордоном. Присутніх віднесли до єретиків, а конфесії — до таких, що «суть перепони диявола». Втім, духовні особи звернулися до віруючих з черговою заявою-закликом до терпимості і злагоди.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

МІЛЬЙОНИ НА ЦЕРКВУ

Добра вість

Близько 9 мільйонів карбованців виділила облдержадміністрація для потреб церкви: полтавському Хрестовоздвиженському і козельщинському Різдво-Богородицькому жіночим монастирям та Мгарському чоловічому монастирю. По 500 тисяч карбованців одержать релігійні громади Вознесенської та Покровської церков Полтави, Різдвянської церкви в селі Вергуни Хорольського району, Свято-Троїцьких церков Котельви і Кременчука.

Левова частка грошей спрямовується на потреби найменш захищених прошарків населення — інвалідів, ветеранів, багатодітних сімей.

НЕ ВІЧНИЙ, ПРОТЕ...

Щось новеньке

На авіапідприємстві «Мотор-Січ» відбулася нарада з питань підвищення надійності ресурсу і виключення катастрофічних руйнувань транспортних газотурбінних двигунів. Організували її АН України, Інститут проблем стійкості та «Мотор-Січ». З доповідями виступили академік В. Трощенко та директор підприємства «Мотор-Січ» В. Богуслаєв.

Нині запорізькі авіабудівники разом із спеціалістами київського КБ імені Антонова розпочали роботи зі створення нового типу пасажирського літака АН-180. Він розрахований на перевезення 150—180 пасажирів на відстань до 3 тисяч кілометрів. Новий літак комплектуватиметься запорізьким двигуном Д-27.

Олександр МИХАИЛЮТА.

Запоріжжя.

Новини мистецтва

ПРАДАВНІ ВАДИ І ЛЮБОВ

...Люди ніколи не пробачають іншим власних вад. А надто — близьким. Так було і так буде. На жаль, потерпають від цього найчастіше ті, хто любить. Як Софія у «Безталанній» Карпенка-Карого, роль якої у спектаклі «Чарівниця» Київського державного театру драми і комедії зворушливо природно зіграла І. Мазур. Напрочуд точно відтворили характери своїх персонажів у поставленому Едуардом Митницьким спектаклі заслужений артист України Б. Литвин (Іван), Т. Камбурова (Ганна) і В. Горянський (Степан).

Прем'єра «Чарівниці» стала справжнім святом — без помпезності та штучного ентузіазму запрошених на неї гостей.

Катерина ВОРОНЕНКО.

Фото Ігоря ЗЛОТНИКА.

Лауреати

ПРЕМІЯ НОВА — ІМЕНІ МАЛАНЮКА

Першими в Україні лауреатами літературної премії імені видатного українського поета, уродженця Кіровоградщини, Євгена Маланюка стали письменники Валерій Шевчук, Василь Рубан та Наталка Поклад. Заснували премію кафедра української літератури, факультет української філології Кіровоградського педінституту та акціонерне товариство «Куб». Учора в залі інституту голова журі письменник, доктор філологічних наук, професор Григорій Клочек вручив лауреатам почесні дипломи і відповідно 1000, 300 і 200 доларів США. Премію присуджуватимуть щороку за вагомий внесок у розвиток української літератури.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Отакої!

«РАДЖА» БЕЗ ПАРАНДЖІ

Військова контррозвідка СБУ спільно з УВС Києва перевірила діяльність Спільного україно-пакистанського товариства «Раджа інтерпрайзес лімітед».

Як з'ясувалося, два пакистанські співзасновники, вивівши з складу фірми єдину українську співзасновницю «Д», займалися нелегальним переміщенням громадян Індії, Пакистану та Афганістану до Чехії, Словаччини, Німеччини, Польщі, Австрії та Угорщини.

Практикувалися різні форми незаконного переміщення іноземців через державний кордон України. Одних клієнтів фірма під виглядом своїх працівників відправляла до країн Європи у «службові відрядження», з яких вони, зрозуміло, не поверталися. Інших, натуралізувавши у Києві під виглядом слухачів курсів російської мови, за фіктивними довідками, виданими окремими чиновниками Київського університету, Українського державного аграрного університету, Київського інституту інженерів цивільної авіації, Української академії мистецтв, Київського державного педагогічного інституту іноземних мов та Київського геолого-розвідувального технікуму, відправляли далі на захід на так звані «екскурсії», «туристичні поїздки», «стажування в роботі на комп'ютері».

Спільна перевірка працівниками військової контррозвідки і міліції тільки трьох квартир, де мешкали клієнти «Раджа інтерпрайзес лімітед», виявила 24 пакистанських громадянина, в 11 з яких взагалі не було жодних документів. Виявлено й 50 «безгосподарних» пакистанських паспортів.

Прес-центр СБУ.

Спеціально для «Голосу України»

ОСТЕРІГАТИСЯ ПОМИЛОК

Напередодні свого візиту в Україну директор Інституту стратегічних студій у Вашингтоні Збігнєв БЖЕЗІНСЬКИЙ дав інтерв'ю дипломатичному кореспондентові газети Богдану Осадчуку.

— Пане Бзежінський! Як ви оцінюєте нинішнє становище України у світі?

— Думаю, Україна перебуває у початковій фазі консолідації своєї національної самостійності. Саме у цьому полягає відмінність між становищем України та країн Центральної Європи й Росії. Наприклад, для Польщі не існує питання, чи залишиться вона самостійною державою. Республіку турбує лише те, як швидко їй вдасться перейти від комуністичного правління до стабільної демократії на основі механізмів ринкової економіки. Для Росії теж немає проблеми щодо самостійності. Питання тільки в тому, чи то зможе вона у майбутньому стати справжньою демократичною державою, чи то повернеться до автократичних, імперіалістичних традицій.

Водночас для України найважливішим є питання, чи пощастить їй консолідувати національну самостійність. А це вимагає конструктивних кроків у внутрішній і зовнішній політиці республіки. У першому випадку пріоритетні завдання такі: створення власної фінансової системи, а також армії, яка захистить народ.

У сфері зовнішньої політики вирішальним є перехід України від «східноєвропейської» до «центральноєвропейської» держави. Це не механічна зміна в географії, а проблема фундаментальної політичної, культурної та економічної переорієнтації. Одного дня Україна має визначитися, як тісно їй бути пов'язаною з СНД. Широке співробітництво вашої країни з державами співдружності, безумовно, потрібне. Але існують межі, за якими це може призвести до політичного підпорядкування. Тому рівень заглиблення в СНД треба постійно контролювати. З іншого боку, цілком нормально, що Україна хоче мати стабільні добросусідські відносини з Росією.

— Серед українців поширена думка, що адміністрація Президента Б.Клінтона зорієнтована виключно на Росію. Через це вона не приділяє достатньої уваги Україні. Однак нещодавно у Києві перебував спеціальний посланник американського Президента С.Телботт. Чи це означає докорінну зміну поглядів Білого дому на відносини з Україною?

— Президент Клінтон сказав мені особисто, що він не зробить помилки, недооцінивши важливості України. Я переконаний, що американський лідер зрозумів, яке значення має розвиток політичних і економічних зв'язків України з іншими державами для гармонійного розвитку і стабільності у Центральній Європі та республіках колишнього СРСР. На мою думку, візит С.Телботта в Україну означає початок більш конструктивного, ніж досі, американо-українського діалогу, в якому Сполучені Штати не концентруватимуть уваги виключно на питанні ядерної зброї.

— Деякі українські політичні та військові діячі схвалюють зволікання парламенту України з ратифікацією Договору СТАРТ-1 і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, вимагаючи водночас від США гарантій безпеки і матеріальної допомоги для знищення ракет. Який ваш погляд на цю проблему?

— Хотів би ще раз сказати про мої симпатії і розуміння вимог української сторони. Але водночас повинен підкреслити, що прагнення України, хоча б на певний час, мати ядерну зброю завдає шкоди національним інтересам Української держави. Це на користь лише Росії, допомагає їй ізолювати Україну, представляти її в очах Заходу, зокрема американців, як державу, що загрожує міжнародній стабільності. Ядерна зброя не дає Україні гарантій незалежності. Майбутнє вашої держави залежить від стану її економіки та міцності самооборони. Коли на Заході чують, що Україна хотіла б бути ядерною державою, то це веде до її ізоляції у міжнародній політиці. Я це повторюю, хоч, з іншого боку, публічно критикую ті тенденції в американській політиці, які концентруються виключно на питанні ядерної зброї. Але ще раз підкреслюю: чим скоріше Україна позбудеться ядерних боєголовок, тим краще для неї.

— Останнім часом Президент Л.Кравчук відзначає потребу регіональної безпеки. Чи було б доцільним, якщо такий план розробити разом з Польщею, вимагаючи водночас американських та російських гарантій?

— Я підтримую плани регіональної безпеки, але не знаю, чи інтереси Польщі й України потребують якихось американо-російських гарантій. З іншого боку, важливо, щоб і Росія, і Америка визнали незалежність і територіальну недоторканість таких регіонально вагомих країн, як Польща та Україна. Співробітництво цих двох держав змінило б стабільність у цій стратегічно важливій частині Європи. Але воно не повинно мати антиросійський характер. Польсько-українські зв'язки могли б допомогти Україні стати центральноєвропейською державою, а це важливо для модернізації українського суспільства, а згодом для інтеграції України в Європейське співтовариство.

Неофіційні зустрічі

БЕЗПЕКА ДЛЯ СЕБЕ — ЧЕРЕЗ БЕЗПЕКУ ДЛЯ ВСІХ

Документи щодо українського ядерного роззброєння до обговорення в українському парламенті готові і, ймовірно, будуть розглянуті вже в червні. Але це — вирішувати самим депутатам. Приблизно так закінчив свою зустріч з журналістами у Національному прес-клубі України заступник міністра закордонних справ голова Національного комітету з питань роззброєння Борис Тарасюк.

Підтвердив він і готовність свого відомства реалізувати визначений Верховною Радою курс України на здобуття без'ядерного статусу, бо, за його словами, не ядерні ракети є гарантією безпеки нашої держави в світі, який переходить на нові принципи міждержавного спілкування. Набагато надійніше безпеці України служитимуть мобільні обороноздатні Збройні Сили, розвинуті двосторонні й багатосторонні контакти, європейська система колективної безпеки, з ініціативою створення якої виступила Україна, гарантії безпеки з боку ядерних держав. Фактично в усіх цих напрямах Україна сьогодні й працює. Зокрема, Б.Тарасюк розповів про українську ініціативу щодо створення Центрально-Східноєвропейського простору стабільності і безпеки (ЦСПСБ), який діяв би під гаслом «безпека для себе — через безпеку для всіх» і виступив не як санітарний кордон навколо Росії, а як ланка зв'язку у розбудові трансатлантичної системи безпеки в так званому просторі НБСЄ — від Ванкувера до Владивостока. За словами Б.Тарасюка, ЦСПСБ — це не якась нова військово-політична організація, а скоріше механізм дво- і багатосторонніх консультацій з метою усунути спірні проблеми, що існують, і не допустити виникнення нових. А спільні проблеми в нових незалежних держав є. Це і територіальні питання, і власна безпека в умовах «вакууму безпеки», що створився після розпаду Варшавського Договору і відмова НАТО приймати когось у свої члени, і забезпечення прав національних меншин, і проблеми спільного постсоціалістичного економічного ринку. Словом, є про що поговорити, не доводячи відносини до балканізації.

Про гарантії безпеки України з боку ядерних держав Б.Тарасюк повідомив, що відповідні декларації є від США, Росії, Великобританії і Франції і такий же документ готовий надати Китай. Ці гарантії Україна розглядає незмінно: ненапад із застосуванням як ядерної, так і звичайної зброї, унеможливлення економічного і політичного тиску, поважання територіальної цілісності й непорушності кордонів. Ядерна п'ятірка це гарантує, але, як зазначив Б. Тарасюк, Україну не дуже задовольняє те, що декларації будуть оголошені не до, а після ратифікації українською Верховною Радою Договору СТАРТ-1, Лісабонського протоколу і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Крім того, декларації — деклараціями, а краще було б, якби Україна мала замість них якийсь юридично-зобов'язуючий документ, що перевів би питання безпеки в дво- чи багатосторонню договірно-правову площину. За словами Тарасюка, ядерні держави навряд чи на це підуть, але якщо український парламент вирішить, щоб було саме так, то МЗС так і працюватиме. Й взагалі, заявив Б.Тарасюк, депутати все предметно розглянуть, коли будуть виконані такі умови: надані гарантії безпеки, обумовлена компенсація за ядерну зброю і фінансова допомога в процесі роззброєння, інспекційна робота біля ракетних комплексів і після їх можливого виведення з України Б.Тарасюк підкреслив, що і тактична, і стратегічна ядерна зброя не передається Росії, а вивозиться туди для розукомплектування і знищення. Згодьтеся, це різні речі — просто передати і передати для знищення. Підтвердив Б.Тарасюк і вартість роззброєння — 2,8 мільярда доларів. Багато і не остаточно, бо на перспективу навіть нема відповідних розрахунків. А негатив вже є — Росія, прийнявши тактичну ядерну зброю, жодної копійки не компенсувала і переговори з цього питання не рухаються. Під акомпанемент розмов про довіру...

Володимир СКАЧКО.

У сусідів

ЯКЩО АРМІЯ БЕЗ ПАТРОНІВ,

то держава думає про колективну безпеку

Розмов навколо вступу Білорусі до військового союзу країн СНД останнім часом точиться багато. Прихильники військового блоку стверджують, що білоруська армія не в змозі існувати автономно, бо дається взнаки серйозна нестача бойового і технічного забезпечення. До того ж у республіці немає підприємств, що виробляють зброю. Деякі урядові діячі на повний голос заявляють, що білоруській міліції невдовзі бракуватиме навіть пістолетних патронів. І водночас республіка розпочала продаж зброї державам СНД.

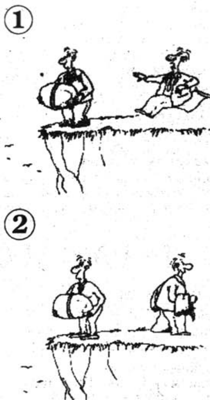
Керівники Білорусі стверджують, що цей крок вимушений. Адже за рахунок військового експорту сама армія отримує до 55 відсотків необхідних їй коштів. При цьому один із керівників Ради Міністрів якось зазначив: «Білорусь не продає зброю в країни, де ведуться бойові дії. Виконуючи це правило, вона змушена була відмовити у постачанні зброї Вірменії і Таджикистану». Як з'ясувалось пізніше, коло покупців з часом значно розширилось. І ось минулого тижня Голова Ради Міністрів Таджикистану повідомив, що Білорусь разом з Росією і Узбекистаном залишаються «основними постачальниками» зброї в його республіку. При цьому зазначено, що Росія постачає бронетехніку і танки, а Білорусь — іншу зброю і боєприпаси.

Чи може білоруська армія отримати мільярди від такої торгівлі? І коли це буде? Навряд чи найближчим часом. Адже допомога надається «частково на безплатній основі», а частково «в борг». Щоб зміцнити співробітництво між Білоруссю і Таджикистаном, у Душанбе вирушить урядова делегація з наміром підписати ряд документів, у яких обумовлено і питання військової допомоги цій південній країні. І хоча дебати про вступ до військового союзу тривають, уряд сміливо роздає зброю і військове спорядження, отримуючи натомість сумнівні боргові зобов'язання. Дивись-но, незабаром у республіці справді доведеться сподіватись лише на колективну безпеку.

Віктор ХОРОШКО.

Мінськ.

Посміхніться

Без слів.
Малюнок із газети «Єж» (Белград).

Панорама

НА ФОНІ ДУТОЇ СЕНСАЦІЇ

Український міністр культури І.Дзюба мало не став жертвою чергової «утки», випущеної російськими засобами масової інформації. У понеділок зранку «Маяк» і «Останкино» розтиражували ТАРСівську сенсацію, що всі потяги з Києва віднині будуть прибувати на багато годин пізніше графіка. Мовляв, українські митниці почали «великий шмон» — доки всі валізки не обшукають, состав не відпустять. Однак потяг прибув вчасно, і здивований міністр тільки на російській землі вперше дізнався про своє можливе запізнення.

Запровадження українською стороною митного контролю привернуло увагу багатьох росіян. Зрозуміти людей можна: у мільйонів родичі й друзі в Україні, а зведення «залізної завіси» було б відверто небажаним фактом. Але митний контроль уже багато місяців проводять як росіяни, так і українці, оглядаючи транспорт і вантажі. А «завісу» ніхто зводити не збирався. Чому ж саме зараз, після московського самміту й у переддень вироблення майбутніх економічних угод у рамках СНД з'являється «сенсація»? Відповідь, як мені здається, проста. Якщо з благих президентських намірів, проголошених 14 травня в Москві, щось вигорить, є можливість сказати: дякуючи старанням Російської Федерації незалежні держави вийшли на новий рівень взаємовідносин. Якщо ж підготовка економічних угод затягнеться, є чудова нагода всю провину списати відомо на кого.

Так, російсько-українські відносини багато в чому будуються зараз на основі домовленості у верхах, які були досягнуті в середині травня. І відкладений візит Прем'єр-міністра Росії В.Черномирдіна до Києва також мав стати ланкою в цьому логічному ланцюжку. Радники російського прем'єра рекомендували Віктору Степановичу зачекати з візитом, доки не буде ясності в українському парламенті.

Московські оглядачі й політологи в один голос заявляють, що Верховна Рада України завдала поразки і Л. Кравчукові, і Л. Кучмі одночасно, зваливши на них вже вкотре всю відповідальність за перебіг економічних реформ. Однак як би там не було, російська сторона дає чітко зрозуміти: події в Києві її цікавлять, а офіційні власті Російської Федерації: чи то парламент, президентські структури, чи то уряд, — навряд чи зраділи б серйозним кадровим перестановкам в українських верхах. Саме тому, що все більш неясним стає розклад політичних сил у самій Росії. Так, відомий юрист професор Олександр Яковлев у тижневику «Век» стверджує, що опозиція нині все більше набирає вагу тому, що можновладці в Кремлі не хочуть зробити розумного кроку в бік центру. Цим кроком могло б стати, наприклад, прийняття цивілізованим шляхом нової російської Конституції.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Журналістське розслідування

ПРИВІТ З АЙОВИ ВІД КОРОВИ,

або Про нещасливу долю українсько-американського агроцентру на Херсонщині

Депутатський запит на сесії обласної Ради не відзначався зайвою цікавістю: «Скільки коштів виділено з бюджету на діяльність українсько-американського агроцентру «Таврія—Айова» і яка від нього віддача?». Один з ініціаторів створення цього підприємства, голова Ради Михайло Кушнеренко скромно ухилився від вичерпної відповіді. А шкода, є над чим поміркувати.

Мовчуном виявився і начальник облфінуправління Рудольф Напалков, який на письмовий запит відмовився давати інформацію. Лише після того, як вдалося обійтися без його послуги, Рудольф Германович «розкрився».

Ось ця «секретна» цифра: торік на потреби «Таврії—Айови» витрачено 2 мільйони 160 тисяч карбованців. У тому числі 660 тисяч з обласного бюджету. Як бачимо, керівники області (разом із Міністерством сільського господарства і продовольства України, яке «влило» сюди півтора мільйона карбованців) опікувалися агроцентром. Виділена сума порівняно невелика, хоча не була б зайва у бідному бюджеті. Приховували її з інших причин.

Задум надихав. Створювалося щось на зразок полігону для «впровадження прогресивних технологій», «техніки і устаткування при вирощуванні, збиранні й переробці сої та кукурудзи», йшлося про «забезпечення населення продуктами харчування» (рішення облвиконкому № 162 від 15 листопада 1991 року). Тваринництво в області здає позиції, отже, сам Бог послав американців, щоб допомогти розв'язати проблему виробництва високопоживних кормів. А що з того вийшло?

Інформує директор агроцентру Андрій Снігач. Відкинемо «загальні місця», якими грішить документ. Виділимо головне. За словами директора, робота «дозволила наочно переконатися у відмінностях і подібностях технологічних процесів» (їхніх, американців, і наших), «випробувати десятки сортів і гібридів культур у наших кліматичних умовах», зіставити ефективність техніки — спеціалісти «зафіксували технічні характеристики американської сівалки «Кінзі-2000». Далі, оцінюючи різницю в технології вирощування сої і кукурудзи, автор робить висновок, що, мовляв, техніка «у них» надійніша, а ставлення до насіння — хазяйське. Звідси випливає необхідність «бережливого ставлення до мішків із насінням» під час їхнього переміщення. Серйозні відкриття!

Якщо ж по суті, то врожайність культур, посіяних навесні минулого року рідними сівалками у колгоспі «Любимівський» Каховського району на 513 зрошуваних гектарах, досить скромна. Кукурудзи мали по 45,4, а сої — по 19,2 центнера з кожного гектара. Зіставимо: в чотирьох господарствах району на товарних посівах сої одержано по 20 центнерів і більше. Зрима причина невдалого старту агроцентру — порушення технології вирощування культур, зокрема, режиму поливів, малоефективність гербіцидів. Ту сівалку, можливості якої «фіксували», майже не використовували, бо надійшла без висівного апарата. Прикро, але старих організаційних недоліків уникнути не вдалося. Однак голова колгоспу Іван Дудкін дещо несподівано прокоментував невтішні практичні результати.

—Давно займаємося соєю, —сказав він.—У кращі роки отримували вищі врожаї, ніж тепер. І без допомоги американців.

Приємно слухати, тим більше, що попередні досягнення не супроводжувалися ні спеціальною фінансовою підтримкою, ні рекламою, ні візитами керівників області й міністерства за океан, ні формуванням штату перекладачів і лаборантів. Невже невдача пояснюється лише порушенням технології?

Пригадується гасло минулих десятиліть: «Тримайся, корово, зі штату Айова!». Чужу високоудійну корову ми так і не наздогнали. Схоже, нинішня спроба «подоїти» її на власній землі теж поки що безуспішна. І не фатальна приреченість пасти задніх цьому причина. Важко не погодитися з групою критично настроєних депутатів обласної Ради, котрі вбачають наші традиційні провали в економіці, впровадженні передового досвіду в живучості методів керівництва колишньої командної системи. Тоді вистачало майстрів пускати рожеві завіси, хизуватися новаторством, сурмити на весь світ про перспективні починання, множити папери і тиражувати заклики. І на цьому... зупинятися. А тепер? Серед численних документів, пов'язаних з агроцентром, — низка прізвищ керівників різного рангу, покликаних реалізувати масштабний намір. Тільки в одній директиві, що має оглав «Практические меры», розраховується на конкретну роботу з боку заступників глави держадміністрації області В'ячеслава Бичкова і Олександра Дідика, завідувача відділу економічних зв'язків адміністрації Альберта Розумного, заступника начальника облсільгосппуправління Анатолія Дрегваля, глави райдержадміністрації з Каховки Григорія Медвідя та інших. На превеликий жаль, важко знайти реальні ознаки передбаченого «великомасштабного експерименту по використанню преміксів і добавок кормів», створення калібрувального заводу потужністю 10 тисяч тонн чи вертикальних елеваторів-автоматів. Продукція не переробляється, а очікуване обладнання, що надійшло зі США до Іллічівського порту, партнери не хочуть нам віддавати, бо припинили співробітництво.

Але, як вважає завідувач лабораторії техкультур Інституту зрошуваного землеробства Української аграрної академії Володимир Заверюхін, ми не безпорадні. На Херсонщині щороку засівається соєю 12—13 тисяч гектарів, з якої подекуди вже виготовляють масло і молоко. Щоправда, переробне устаткування мають лише окремі господарства Білозерського, Генічеського, Іванівського районів. А з сортами сої становище нормальне — скажімо, «Витязь-50» успішно конкурує з «іноземцями».

Американці ж, які подали руку допомоги, — визнані монополісти. В період, коли створювався агроцентр, експорт лише соєвого борошна із США оцінювався в 5,3 мільйона тонн, а соєвої олії — на рівні трильйона 645 мільярдів бушелів. Штат Айова — серце соєвої смуги країни — вирощує цю культуру приблизно на 3 мільйонах гектарів і в 1990 році експортував сільськогосподарської продукції на 2,98 мільярда доларів. Нині на п'яти монополістам наступають Аргентина та Бразилія.

Гріх не скористатися пропонованою допомогою. Однак ділові американці, котрі, безсумнівно, турбуються насамперед про свої інтереси, прагнуть мати дешеву робочу силу і обійти конкурентів на світовому ринку, навряд чи готові безкорисливо переважно власними зусиллями створити на Херсонщині «унікальний аграрний оазис Європи», як це проголошено в одному з документів. Вони розраховують на обопільну високоефективну роботу. Чи означає недавнє оголошення по обласному радіо про організацію нового підприємства по вирощуванню сої і кукурудзи з участю інших зарубіжних партнерів, що сумні уроки «Таврії—Айови» враховано?

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Херсонська область.

Фотоколаж Михайла САЧКА.

Господар

У хорі «плакситів», для котрих то пального немає, то металу чи лісу, почути впевнене, підбадьорливе слово — велика радість. Отже, ще не всі опустили руки, отже, ще живемо, і Україна наша, дасть Бог, житиме, і таки житиме, доки в ній є такі люди, як Федір КРОТИК — керівник колективного сільськогосподарського підприємства «Міжгір'я» Млинівського району на Рівненщині.

«НЕ БРЕХАТИ ЛЮДЯМ...»

— Я ніколи не просив і не прошу допомоги,— сказав на початку розмови Федір Петрович, — я тільки прошу, щоб мені не заважали. У мене є все — і бензин, і солярка. І знаю, де брати. Не руку треба простягать, а заробити грошей і купити. Стільки мінеральних добрив, як нині, наше господарство ще не мало ніколи, а я тут уже дванадцять років...

Чим більше розповідав голова, тим частіше мені наверталася думка: «Млинівський район. Він же не десь у Канаді чи Швейцарії, а ось тут, у нашій грішній Україні, серед наших негараздів і великого нехлюйства. А тримається на славу. І не просто зводить кінці з кінцями, а ще й багато чого доброго загадує на завтра. Чому більшість інших так не може? Патріотизму бракує? Уміння?»

— Ще років десять тому, — повідав далі Федір Петрович, — я задумав збудувати ковбасний цех. Бо одне діло продавати сировину, а зовсім інше — продукти переробки. Тоді один високий районний керівник «мудро» сказав мені: «Не раджу. Мийте руки з милом...» Мав начальник на увазі, мабуть, що до рук «прилипає». Але якщо усім так думати, то взагалі нічого робити не треба — посіяв, змолотив...

Не послухав сільський керівник керівника районного, збудував ковбасний цех. І як у воду дивився — нині цех дає добрий прибуток. А до нього «присусідилося» звірогосподарство — утримують норок, завезли нутрій. Та не простих, а якихось особливих, з короткою шерстю.

— Мене нині, — каже голова, — за тих нутрій львів'яни під бороду гладять, просять, аби продав на м'ясо. А як продаси, коли їх усього сто сімдесят голів. Поки що...

Пригадую, за часів не таких і далеких у газетах із захопленням писали про тих селянських ватажків, що «брали із землі». Ото, мовляв, молодець Петро Іванович чи Василь Степанович, не ганяється за усякими промислами, не «хімічить», а плекає ниву, відгодовує худобу... І той похвалений ще більше пупа надривав, а переробники клали до кишені його грошики. Серед небагатьох інших Федір Кротик був щодо цього іншої думки: різні повчання слухати слухав, а робив своє. Ну, наприклад, «прописав» у селі асфальтовий завод, і тепер усі давно забули про багнюку.

Має «Міжгір'я» цегельний завод, торік реалізували 9 мільйонів штук цегли. Має хлібо-кондитерський цех: печуть хліб, торти, короваї — люди навіть з райцентру, з самого Рівного приїздять, замовляють короваї, м'ясні делікатеси. А воно все «капає» у колгоспну скарбницю. Жодної галузі немає у господарстві, щоб була збитковою. Та й як можна господарювати собі на збиток?

Голова «по секрету» признався, що колгоспники самі делегують йому «додаткові повноваження» стосовно п'яниць і нероб: порушники сплачують чималі штрафи.

Залишається додати, що є у «Міжгір'ї» свій швейний цех, а ще споруджують цех м'ясних і м'ясо-овочевих консервів. А на закінчення — ще кілька висловів Федора Петровича. «Ніколи, — каже він, — не бреши людям — і буде все гаразд». Ще: «Хто минулої осені не посіяв озимини чи взимку не вивіз добрива, таких треба гнати від землі у три шиї. Брехня, що не було солярки і бензину. Не мав той, хто не хотів. Інша річ, треба мати гроші, а вони самі не припливуть...»

У кабінеті Федора Петровича немає портрета «вождя світового пролетаріату», на стіні — ікони і українська символіка. Церкву, найбільшу у районі, спорудили за один рік, там уже правиться. Залишилося зробити багатющі хату...

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».
Рівненська область.

ПРО "КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ" ПРОЕКТУ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

У кінці січня 1993 року на розгляд Комісії Верховної Ради України з розробки проекту нової Конституції України було подано перероблений варіант проекту («за результатами всенародного обговорення»). Таким чином, автори проекту Конституції визначили ту основу документа, котра стане предметом майбутньої роботи і комісії, і Верховної Ради України.

Ознайомлення з запропонованим текстом проекту Конституції України викликає не тільки розчарування, а й тривогу щодо майбутнього української державності. Природно, що оцінка проекту залежить від вибраної точки зору. Тому одразу визначимо позицію, з якої виходимо в оцінці нового проекту Конституції. **По-перше**, щоб бути діючою, реальною, Конституція за змістом має закріплювати **справжні, усталені** соціально-економічні, політико-правові та ідейно-моральні основи життя суспільства, що склалися, відображати історичні й культурні традиції, менталітет народу. Без цього вона перетвориться на добрі побажання, котрі просто не здійснюватимуться. **По-друге**, Конституція повинна бути достатньо стабільним, розрахованим на тривалу перспективу Основним Законом держави, на якому, як на фундаменті, вибудовується і розвивається уся правова система. А це означає, що конституційні норми повинні містити в собі **можливість розвитку законодавства** протягом багатьох років, яка відображала б неминучі зміни різних сторін суспільного життя. Та здійснити суперечливі вимоги (стабільності і розвитку) вдасться лише за умови, що Конституція, залишаючись реальною за **змістом**, разом з тим орієнтується на основні тенденції суспільного розвитку, враховуватиме його закономірності.

З цієї точки зору (котру, за нашим переконанням, поділяє багато хто) **проект нової Конституції неприйнятний як основа демократичного правопорядку.** Головна вада пропонованої Конституції — у суперечності й непослідовності її концепції, її основних засад. Чи можна вважати реальною таку Конституцію, де не визначено соціально-правові та ідейно-моральні основи життя суспільства? Не можна ж, і справді, вважати чітким визначенням формулу статті 9 проекту Конституції, згідно з якою цією основою названо «засади політичного, економічного та ідеологічного розмаїття»! Розмаїття в цих сферах може бути яким завгодно, в тому числі різноманітним правом зла, користолюбства, ворожнечі, насильства, взагалі будь-якої **антилюдяності**, з чим ми зіштовхуємося в житті повсякчас. То що ж, на **цих** засадах теж грунтуватиметься суспільне життя, і автори проекту готові звести їх **у конституційний принцип**?!

У статті 6 проекту проголошується принцип «верховенства права» і побудованої на ньому Конституції. Отже, автори розрізняють право як таке і законодавство, куди належить перш за все Основний Закон держави. Але тоді треба відповісти на запитання: про верховенство якого права йдеться? Чиє право закладається в основу Конституції? Якщо це право народу України, то він складається з різних людей та їх об'єднань, в тому числі й таких, що мають інтереси, які виключають один одного. Зрозуміло, що у закон зводитимуться перш за все інтереси тих, у чиїх руках опиниться законодавча влада. Де гарантія, що це завжди будуть інтереси більшості населення України? Адже для перетворення в реальність волі більшості мало проголосити український народ єдиним джерелом державної влади і самоврядування; потрібний такий державно-правовий механізм, котрий справді був би у владі народу. А що пропонують автори нового проекту Конституції? Влада народу (народовладдя) здійснюється на основі Конституції України. Конституцію затверджують Національні збори, вони ж вносять до неї зміни і доповнення, як сказано у статті 110 проекту, «**з наступним** їх затвердженням всеукраїнським референдумом».

Не кажучи про те, що народ таким чином ставлять перед здійсненим фактом, подібна процедура зміни конституції взагалі нереалістична. Щодалі, то більше. До запропонованої Конституції, з'ясовується, взагалі не можна (навіть як здійснення народної ініціативи) внести зміни й доповнення, якщо вони «... мають на меті (! — Авт.) зміну конституційного ладу, обмеження закріплених Конституцією форм власності і скасування (? — Авт.) прав людини» (стаття 231 проекту Конституції). Адже народовладдя здійснюється на основі Конституції — отже, обмежене і даною статтею! І це при тому, що авторам нової Конституції виявилося не під силу чітко визначити, який же «конституційний лад» закріплює їхній проект Конституції. Такі обмеження, може, допустимі — в більш коректній редакції — щодо Верховної Ради (Національних зборів) України, яка виступає «від імені народу в рамках Конституції України». Але **позбавляти народ України права на самовизначення**, в тому числі з будь-якого зі згаданих питань, — це щонайменше занадто сміливий намір творців проекту Конституції. Яка ж тут «уся влада» належить народові?!

Втім, і це ще не все. Система державної влади в суспільстві, що склалася, штучно розвивається на власне державну владу і місцеве самоврядування (таким чином державна влада частинами відбирається у народу України). Хоч суспільна наука досі не має задовільного вирішення цього питання, а практика, яка складається в Україні, дає більше негативного, ніж позитивного досвіду, у проекті нової Конституції робиться спроба нав'язати штучну конструкцію влади суспільству, ввести зовсім невідомі народові форми організації самоврядування, якісь «територіальні колективи громадян сіл, селищ, міст і районів» (стаття 206). Можна собі уявити, яке «самоврядування» таких колективів в умовах бюрократичної держави ми матимемо, якщо навіть трудовим колективам підприємств, які природно склалися, формально більше визначилися, дуже і дуже непросто давалися кроки до самоорганізації та реального самоврядування! Схоже, цю конституційну новацію жде доля «регіонального госпрозрахунку», що свого часу наробив багато галасу. Є в них щось спільне...

Коли вже шукати нові форми реалізації народовладдя, то в будь-якому разі нелогічно починати з Конституції, слід би було **йти від життя** до конституційного узагальнення, а не нав'язувати сумнівні ідеї «згори».

І, нарешті, цю розірвану «по вертикалі» державну владу нова Конституція розчленовує ще й «по горизонталі», проголошуючи **принцип поділу влади** на законодавчу, виконавчу і судову. Це розчленування закріплене у статті 102 проекту, яка надає право Національним зборам вирішувати будь-які питання державного життя, **крім тих**, що віднесені згідно з конституцією до відання Президента й уряду України, інших державних органів. На думку авторів, поділ властей повинен, мабуть, забезпечити взаємне стримування і противаги різних властей і, таким чином, загальний баланс влади, протидію її узурпації тією чи іншою структурою. Але, не кажучи вже про те, що зведення поділу влади в принцип суперечить самій сутності публічної влади, здійснення якої передбачає реалізацію **єдиної** державної волі, автори проекту, схоже, не бачать різниці між поділом влади і **відносною самостійністю здійснення** законодавчої, виконавчої та судової функцій державної влади, що далеко не одне й те саме. Чим загрожує абсолютизація поділу влади, добре видно на прикладі політичної боротьби в сьогоднішній Росії. З волі чи мимоволі, та автори проекту Конституції втілюють у життя **авторитарні тенденції**, характерні перш за все для виконавчої функції влади, особливо персоніфікованої в посаді Президента за умов продовження кризи, тобто орієнтується на форму так званої «президентської республіки».

Що означає утверджувати повноваження Президента як глави виконавчої влади в ролі противаги повноваженням Верховної Ради як законодавчої влади? Це означає, що законові протиставляється його виконання, що закріплюється **можливість заперечення закону**, хоч би яким «поганим»! чи «хорошим» він був. Адже йдеться по суті не про протиставлення особистостей, посад чи органів, а про протиставлення **функцій** цих органів. Конкретним виразом цього є передбачене статтею 135 проекту право «вето» Президента, за яким він може повернути прийнятий закон на повторний розгляд законодавчому органові, фактично не прийняти (хоча б і тимчасово) закон до виконання.

Якщо вже в Конституції проголошується **верховенство закону**, отже, **законодавець і має бути стримувальним началом** щодо сваволі в здійсненні перш за все виконавчої, але також і судової функцій влади.

Що стосується самого законодавчого органу, то його стримування, контроль над ним мають здійснюватися **з боку джерела** державної влади, тобто народу, а не з боку виконання чи застосування закону держорганами.

На нашу думку, логічно послідовною в цьому напрямі є подальша самоорганізація народу України, особливо через організацію наймасовіших представницьких органів — Рад народних депутатів у формі З'їзду Рад. Такий орган уже був в історії нашої держави на зорі Радянської влади, хоч і діяв в інших умовах. На наш погляд, саме З'їзд Рад (а не З'їзд народних депутатів, як у Росії) може стати отим загальнонародним представницьким органом, котрий буде у змозі відвернути «відхилення» законодавця від інтересів більшості на користь чиїхось особливих інтересів, його спроби «легально» підмінити один суспільний лад іншим.

Такий орган, на нашу думку, може бути передбачений тільки для вирішення питань: 1) про затвердження Конституції і зміну її основних положень; 2) про вибори Президента і дострокове припинення його повноважень; 3) про обрання Конституційного суду; 4) про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України; 5) про затвердження перспективних програм соціально-економічного й політичного розвитку України; 6) про вступ України в союзи, блоки тощо; 7) в інших надзвичайних випадках.

Цей перелік питань, що становлять виключну компетенцію З'їзду Рад України, цілком певно характеризує його як гаранта **справжньої єдності** державної влади, **практичного демократизму** цієї влади, її **стабільності й реального суверенітету**. Разом з тим З'їзд Рад стає тією політико-правовою формою, з допомогою якої можуть бути компенсовані істотні недоліки традиційного парламентаризму чи такої **половинчастої** форми представництва, як З'їзд народних депутатів у Росії. Завдяки З'їздові Рад зберігається статус Рад народних депутатів усіх рівнів як **політичної основи** держави, на якій можуть бути зведені, без ризику виходу з-під контролю народу, законодавча влада — **професіональний** негроміздкий парламент, сильна виконавча влада на чолі з Президентом і, нарешті, судова влада зі **справді незалежним** Конституційним судом. Навпаки, без такої політичної основи державний устрій, що втілює у собі принцип поділу влади, містить у собі загрозу його зруйнування внаслідок конкуренції самостійних гілок влади. Досвід ряду країн СНД досить наочно свідчить про це.

Є й інші аргументи на користь заснування такого З'їзду Рад.

І останнє. Суперечливість і непослідовність авторів проекту нової Конституції, їх прагнення штучно перенести західні політико-юридичні зразки на національний грунт відображають **перехідний характер** сьогоднішньої України, несталість і суперечливість нинішнього етапу її розвитку. У такій ситуації, до того ж за відсутності офіційно прийнятої концепції реформування суспільства, марно намагатися написати «ідеальну» Конституцію, котра відповідала б усім вимогам до такого документа. Тому й запропонований варіант, якщо його буде прийнято, через кілька років перетвориться на щось схоже до нині чинної Конституції України.

Ми згодні з тими, хто вважає, що в найближчі одне-два десятиліття Україна повинна формуватися як **народно-демократична республіка**, де утверджується верховенство закону в інтересах більшості трудового народу. На перехідний період становлення такої республіки, на нашу думку, доцільніше було б прийняти Основний Закон, або Конституційний Закон (але не Конституцію), ввівши до нього розділи: 1) про повновладдя народу; 2) декларацію про основні права й обов'язки громадянина України; 3) виборчу систему; 4) державний устрій; 5) положення про порядок зміни Основного (або Конституційного) Закону.

Що ж стосується проекту нової Конституції України, то чи не краще було б сформувати компетентну робочу групу для його розробки, яка, ретельно вивчаючи не тільки світовий досвід, а й практику реалізації окремих конституційних норм і принципів в Україні, підготувала б із залученням широкої наукової громадськості грунтовний проект?

Олександр МОРОЗ,
народний депутат України
Іван МУСІЄНКО,
народний депутат України
Олексій ЮЩИК,
юрист

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Цей Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів власника.

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Закону

Положення цього Закону діють на території України і поширюються на усі господарюючі суб'єкти незалежно від форм власності та видів діяльності, органи державної виконавчої влади.

Стаття 2. Законодавство про аудиторську діяльність

Аудиторська діяльність регулюється цим Законом, іншими законодавчими і нормативними актами України. У випадках, якщо міжнародним договором, в якому бере участь Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що містить цей Закон, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Аудиторська діяльність

Аудиторська діяльність включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг.

Аудиторські послуги можуть надаватись у формі аудиторських перевірок (аудиту) та пов'язаних з ними експертиз, консультацій з питань бухгалтерського обліку, звітності, оподаткування, аналізу фінансово-господарської діяльності і в інших видів економіко-правового забезпечення підприємницької діяльності фізичних та юридичних осіб.

Прибуток (доход) від аудиторської діяльності оподатковується згідно з чинним законодавством.

Стаття 4. Аудит

Аудит — це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.

Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудит може проводитися з ініціативи господарюючих суб'єктів, а також у випадках, передбачених чинним законодавством (обов'язковий аудит).

Затрати на проведення аудиту відносяться на собівартість товару (продукції, послуг).

Стаття 5. Аудитор

Аудитором може бути громадянин України, який має кваліфікаційний сертифікат про право на заняття аудиторською діяльністю на території України.

Аудитор має право займатися аудиторською діяльністю індивідуально, створити аудиторську фірму, об'єднатися з іншими аудиторами в спілку з дотриманням вимог цього Закону та інших законів України.

Для здійснення аудиторської діяльності одноособово аудитор повинен на підставі чинного сертифікату отримати ліцензію.

Аудиторам забороняється безпосередньо займатися торговельною, посередницькою та виробничою діяльністю, що не виключає їх права отримувати дивіденди від акцій та доходи від інших корпоративних прав.

Аудитором не може бути особа, яка має судимість за корисливі злочини.

Стаття 6. Аудиторська фірма

Аудиторська фірма — це організація, яка має ліцензію на право здійснення аудиторської діяльності на території України і займається виключно наданням аудиторських послуг.

Аудиторські фірми можуть створюватися на основі будь-яких форм власності.

Загальний розмір частки засновників (учасників, акціонерів) аудиторської фірми, які не є аудиторами, у статутному фонді не може перевищувати 30 відсотків.

Аудиторській фірмі дозволяється здійснювати аудиторську діяльність лише за умови, якщо у ній працює хоча б один аудитор.

Керівником аудиторської фірми може бути тільки аудитор.

Стаття 7. Аудиторський висновок та інші офіційні документи

Аудиторський висновок — це офіційний документ, засвідчений підписом та печаткою аудитора (аудиторської фірми), який складається в установленому порядку за наслідками проведення аудиту і містить в собі висновок стосовно достовірності звітності, повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності.

Аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватись усно або письмово з оформленням довідки та інших офіційних документів. Аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються експертним висновком або актом.

Аудиторський висновок аудитора іноземної держави при офіційному його поданні установі, організації або господарюючому суб'єкту України підлягає підтвердженню аудитором України, якщо інше не встановлено міжнародним договором.

Стаття 8. Публічна бухгалтерська звітність

Публічна бухгалтерська звітність складається із аудиторського висновку, балансу, звіту про прибутки і збитки, іншої звітності в межах відомостей, які не становлять комерційну таємницю і визначені законодавством для надання користувачам та публікації.

Аудиторський висновок про достовірність, повноту і відповідність чинному законодавству та встановленим нормативам балансу та інших форм публічної бухгалтерської звітності повинен грунтуватися на аналізі достатнього обсягу інформації щодо наслідків фінансово-господарської діяльності, в тому числі на вивченні бухгалтерської звітності і документів, які становлять комерційну таємницю і не підлягають публікації.

Відкриття бухгалтерської звітності, що становить комерційну таємницю, для проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг здійснюється користувачами бухгалтерської звітності.

Стаття 9. Користувачі бухгалтерської звітності

Користувачами бухгалтерської звітності можуть бути уповноважені на підставі законів України представники органів державної влади, юридичні та фізичні особи, зацікавлені в наслідках господарської діяльності суб'єктів, в тому числі: власники, засновники господарюючого суб'єкта, кредитори, інвестори та інші особи, які відповідно до чинного законодавства мають право на отримання інформації, що міститься в бухгалтерській звітності.

Користувачі бухгалтерської звітності мають право виступати замовниками на проведення аудиту та виконання інших аудиторських послуг, визначати обсяги та напрями аудиторських перевірок в межах повноважень, наданих законодавством, установчими документами або окремими договорами.

Стаття 10. Обов'язкове проведення аудиту

Проведення аудиту є обов'язковим для:

1) підтвердження достовірності та повноти річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, бірж, компаній, підприємств, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів незалежно від форми власності та виду діяльності, звітність яких офіційно оприлюднюється, за винятком установ та організацій, що повністю утримуються за рахунок державного бюджету і не займаються підприємницькою діяльністю, а також суб'єктів з річним господарським оборотом у розмірі не більше як двісті мінімальних заробітних плат;

2) перевірки фінансового стану засновників комерційних банків, підприємств з іноземними інвестиціями, акціонерних товариств, холдінгових компаній, інвестиційних фондів, довірчих товариств та інших фінансових посередників;

3) емітентів цінних паперів;

4) державних підприємств при здачі в оренду цілісних майнових комплексів, приватизації, корпоратизації та інших змінах форми власності;

5) порушення питання про визнання неплатоспроможним або банкрутом.

Проведення аудиту є обов'язковим також в інших випадках, передбачених законами України.

Стаття 11. Відповідальність за дотримання порядку ведення бухгалтерського обліку

Відповідальність за дотримання порядку ведення бухгалтерського обліку, визначеного законодавством України, своєчасне та повне надання бухгалтерської звітності користувачам та аудиторам покладається на керівника господарюючого суб'єкта.

Публічна бухгалтерська звітність повинна бути перевірена аудитором (аудиторською фірмою) і може оприлюднюватись протягом року, наступного за звітним.

Аудиторські перевірки не виключають здійснення державними податковими інспекціями контролю за дотриманням податкового законодавства та виконання контрольних функцій іншими суб'єктами, уповноваженими на це законами України.

РОЗДІЛ II СЕРТИФІКАЦІЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 12. Сертифікація аудиторів

Сертифікація (визначення кваліфікаційної придатності) аудиторів здійснюється Аудиторською палатою України.

Право на отримання сертифікату мають громадяни України, які здобули вищу освіту, певні знання з питань аудиту та досвід роботи не менше трьох років підряд на посадах аудитора, ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста або економіста. Наявність певних знань з питань аудиту визначається шляхом проведення відповідного іспиту.

Особи, які не склали іспиту, мають право повторно скласти його не раніше, ніж через рік після прийняття рішення Аудиторською палатою України.

Термін чинності сертифікату не може перевищувати п'яти років.

Члени Аудиторської палати України підлягають сертифікації в установленому порядку.

Особи, делеговані до Аудиторської палати України першого скликання, підлягають сертифікації з дотриманням вимог цього Закону, за винятком складання іспиту.

Стаття 13. Ліцензування аудиторської діяльності

Ліцензія (дозвіл) на заняття аудиторською діяльністю надається Аудиторською палатою України окремим аудиторам або аудиторським фірмам з дотриманням вимог цього Закону та інших законів України.

Клопотання про отримання ліцензії подається до Аудиторської палати України після державної реєстрації аудиторської фірми або окремого аудитора як суб'єкта підприємницької діяльності.

За видачу ліцензії стягується плата у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат, яка спрямовується до державного бюджету.

Термін чинності ліцензії не може перевищувати п'яти років.

РОЗДІЛ III АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ

Стаття 14. Повноваження Аудиторської палати України

Повноваження Аудиторської палати України визначаються цим Законом та Статутом Аудиторської палати України.

Статут Аудиторської палати України підлягає затвердженню двома третинами голосів від загальної кількості членів палати.

Аудиторська палата України здійснює сертифікацію і ліцензування суб'єктів, що мають намір займатися аудиторською діяльністю, затверджує програми підготовки аудиторів, норми і стандарти аудиту, веде Реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги.

Затвердження норм і стандартів аудиту є виключним правом Аудиторської палати України. Затверджені Аудиторською палатою України норми і стандарти аудиту є обов'язковими для дотримання підприємствами, установами та організаціями.

Стаття 15. Створення Аудиторської палати України

Аудиторська палата України створюється і функціонує як незалежний, самостійний орган на засадах самоврядування.

Аудиторська палата України є юридичною особою, веде відповідний облік та звітність.

Аудиторська палата Ук-

(Закінчення на 9-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про аудиторську діяльність»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про аудиторську діяльність» з моменту опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про аудиторську діяльність» чинні акти законодавства України застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України:

— до 1 серпня 1993 року подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про аудиторську діяльність»;

— до 1 серпня 1993 року привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про аудиторську діяльність»;

— забезпечити перегляд і скасування міністерствами та відомствами своїх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

— до 1 червня 1993 року подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону про бухгалтерський облік;

— розглянути питання про можливість створення у складі Інституту підготовки спеціалістів статистики та ринку Національного центру обліку та аудиту.

4. Національному банку України, Міністерству фінансів України, Головній державній податковій інспекції України, Міністерству статистики України, Міністерству юстиції України, Спілці аудиторів України до 1 червня 1993 року делегувати в порядку, визначеному цим Законом, відповідних представників до складу Аудиторської палати України.

5. Здійснення організаційних заходів щодо створення Аудиторської палати України покласти на Міністерство статистики України та Спілку аудиторів України (за її згодою).

6. Аудиторам та аудиторським фірмам привести свої установчі документи у відповідність із цим Законом до 31 грудня 1993 року.

7. Обов'язкове проведення аудиту відповідно до пункту 1 статті 10 Закону запровадити в повному обсязі за наслідками фінансово-господарської діяльності 1994 року.

8. Положення статті 13 Закону «Про аудиторську діяльність» щодо порядку ліцензування аудиторської діяльності застосовуються до прийняття законодавчого акту про ліцензування.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
22 квітня 1993 року

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

(Закінчення. Початок на 8-й стор.).

раїни набуває повноважень юридичної особи від дня реєстрації у Міністерстві юстиції України на підставі заяви та Статуту, затвердженого в порядку, передбаченому цим Законом. Плата за реєстрацію не справляється.

Аудиторська палата України формується шляхом делегування до її складу п'яти її представників від професійної громадської організації аудиторів України, по одному представникові від Міністерства фінансів України, Головної державної податкової інспекції України, Національного банку України, Міністерства статистики України, Міністерства юстиції України та окремих фахівців від навчальних, наукових та інших організацій.

Фахівці від навчальних наукових та інших організацій делегуються за їх згодою професійною громадською організацією аудиторів України в кількості п'яти представників і по одному представнику за пропозицією Міністерства фінансів України, Головної державної податкової інспекції України, Національного банку України, Міністерства статистики України та Міністерства юстиції України.

Порядок делегування визначається відповідно з'їздом, правлінням, колегією або іншим вищим керівним органом з дотриманням вимог статті 12 цього Закону.

Загальна кількість членів Аудиторської палати України становить двадцять осіб.

Аудиторська палата України створює на території України регіональні відділення, повноваження яких визначаються Аудиторською палатою України.

Ведення поточних справ в Аудиторській палаті України здійснює Секретаріат, який очолює завідуючий. Завідуючий Секретаріатом несе персональну відповідальність за ефективне використання майна та коштів Аудиторської палати України і створення належних умов для виконання функціональних обов'язків її членами.

Стаття 16. Діяльність Аудиторської палати України

Термін повноважень членів Аудиторської палати України не може перевищувати п'яти років.

Термін повноважень членів Аудиторської палати України першого скликання не може перевищувати трьох років.

Персональний склад Аудиторської палати України підлягає щорічній ротації в кількості не менше трьох членів.

Ротація здійснюється на підставі визначення особистого рейтингу членів Аудиторської палати України шляхом таємного анкетування аудиторів України.

Результати анкетування затверджуються Аудиторською палатою України.

Призначення нових членів Аудиторської палати України замість вибулих здійснюється в установленому порядку.

Всі рішення Аудиторської палати України приймаються на її засіданні простою більшістю голосів при наявності двох третіх її членів, за винятком рішень, передбачених частиною другою статті 14 цього Закону. В окремих випадках, що підлягають визначенню в Статуті Аудиторської палати України, рішення можуть прийматися шляхом письмового опитування.

При рівності голосів перевага надається рішенню, за яке проголосував головуючий.

Засідання Аудиторської палати України веде головуючий, функції якого виконують по черзі всі члени палати в алфавітному порядку їх прізвищ.

Члени Аудиторської палати України виконують свої обов'язки на громадських засадах.

Матеріальні витрати на сертифікацію покриваються за рахунок осіб, що претендують на отримання сертифікатів, у розмірах, які визначаються Аудиторською палатою України.

РОЗДІЛ IV ПРОФЕСІЙНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ УКРАЇНИ

Стаття 17. Створення професійної громадської організації аудиторів України

Аудитори України мають право об'єднатися в громадську організацію за професійними ознаками (Спілку аудиторів України), дотримуючись вимог цього Закону та інших законів України.

Спілка аудиторів України повинна мати фіксоване індивідуальне членство в особі окремих аудиторів або їх колективів.

Спілка аудиторів України може відкривати місцеві осередки при наявності в них не менше п'яти аудиторів, які є членами Спілки. Відкриття місцевих осередків не є обов'язковим.

Стаття 18. Повноваження професійної громадської організації аудиторів України (Спілки аудиторів України)

Повноваження професійної громадської організації аудиторів України визначаються цим Законом, Законом України «Про об'єднання громадян» та Статутом професійної громадської організації аудиторів України (Спілки аудиторів України).

З метою забезпечення соціального захисту своїх членів Спілка аудиторів України може створювати відповідні фонди, в тому числі фонд соціального страхування.

У порядку, встановленому цим Законом, Спілка аудиторів України має право:

делегувати своїх представників до Аудиторської палати України та достроково їх відкликати;

порушувати клопотання про припинення повноважень членів Аудиторської палати, які делеговані Міністерством фінансів України, Головною державною податковою інспекцією України, Національним банком України, Міністерством статистики України та Міністерством юстиції України;

вносити на розгляд Аудиторської палати України проекти норм і стандартів аудиту.

Рішення та клопотання з питань делегування, відкликання та припинення повноважень членів Аудиторської палати України приймаються з'їздом Спілки аудиторів України або правлінням з наступним затвердженням таких рішень з'їздом.

РОЗДІЛ V ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ТА НАДАННЯ ІНШИХ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Стаття 19. Загальні умови проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг

Аудитор може надавати аудиторські послуги індивідуально або як працівник аудиторської фірми.

Аудитор має право індивідуально надавати аудиторські послуги тільки з дня отримання ліцензії на підставі чинного сертифіката.

Аудиторська фірма має право надавати аудиторські послуги з дня отримання ліцензії і наявності в її складі хоча б одного аудитора, що має чинний сертифікат.

Забороняється займатися наданням аудиторських послуг органам державної виконавчої влади, виконавчим органам місцевих Рад народних депутатів, контрольно-ревізійним установам, що мають державно-владні повноваження, а також окремим особам, яким законами України заборонено здійснювати підприємницьку діяльність.

Стаття 20. Підстави для проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг

Аудит проводиться на підставі договору між аудитором (аудиторською фірмою) та замовником.

Аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватися на підставі договору, письмового або усного звернення замовника до аудитора (аудиторської фірми).

В договорі на проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг передбачається предмет і термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін.

Замовник має право вільного вибору аудитора (аудиторської фірми) з дотриманням вимог цього Закону.

Замовник зобов'язаний створити аудитору (аудиторській фірмі) належні умови для якісного виконання аудиту.

Стаття 21. Звіт про наслідки аудиту

Виконання аудитором (аудиторською фірмою) договору визначається актом прийому — здачі аудиторського висновку або іншого офіційного документа.

Аудиторський висновок складається з дотриманням відповідних норм та стандартів і повинен містити підтвердження або аргументовану відмову від підтвердження достовірності, повноти та відповідності законодавству бухгалтерської звітності замовника.

Порядок оформлення інших офіційних документів за наслідками надання аудиторських послуг визначається Аудиторською палатою України з дотриманням вимог цього Закону та інших актів законодавства України.

РОЗДІЛ VI ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АУДИТОРІВ І АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ

Стаття 22. Права аудиторів і аудиторських фірм

Аудитори і аудиторські фірми України мають право:

1) самостійно визначати форми і методи аудиту на підставі чинного законодавства, існуючих норм і стандартів, умов договору із замовником, професійних знань та досвіду;

2) отримувати необхідні документи, які мають відношення до предмету перевірки і знаходяться як у замовника, так і у третіх осіб.

Треті особи, які мають у своєму розпорядженні документи стосовно предмету перевірки, зобов'язані надати їх на вимогу аудитора (аудиторської фірми). Зазначена вимога повинна бути офіційно засвідчена замовником;

3) отримувати необхідні пояснення в письмовій чи усній формі від керівництва та працівників замовника;

4) перевіряти наявність майна, грошей, цінностей, вимагати від керівництва господарюючого суб'єкта проведення контрольних оглядів, замірів виконаних робіт, визначення якості продукції, щодо яких здійснюється перевірка документів;

5) залучати на договірних засадах до участі в перевірці фахівців різного профілю.

Стаття 23. Обов'язки аудиторів і аудиторських фірм

Аудитори і аудиторські фірми зобов'язані:

1) належним чином надавати аудиторські послуги, перевіряти стан бухгалтерського обліку і звітності замовника, їх достовірність, повноту і відповідність чинному законодавству та встановленим нормативам;

2) повідомляти власників уповноважених ними осіб замовників про виявлені під час проведення аудиту недоліки ведення бухгалтерського обліку і звітності;

3) зберігати в таємниці інформацію, отриману при проведенні аудиту та виконанні інших аудиторських послуг. Не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці, і не використовувати їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;

4) відповідати перед замовником за порушення умов договору відповідно до чинних законодавчих актів України;

5) обмежувати свою діяльність наданням аудиторських послуг та іншими видами робіт, які мають безпосереднє відношення до надання аудиторських послуг у формі консультацій, перевірок або експертиз.

Стаття 24. Спеціальні вимоги

Забороняється проведення аудиту:

1) аудитором, який має прямі родинні стосунки з керівництвом господарюючого суб'єкта, що перевіряється;

2) аудитором, який має особисті майнові інтереси у господарюючого суб'єкта, що перевіряється;

3) аудитором — членом керівництва, засновником або власником господарюючого суб'єкта, що перевіряється;

4) аудитором — працівником господарюючого суб'єкта, що перевіряється;

5) аудитором — працівником, співвласником дочірнього підприємства, філії чи представництва господарюючого суб'єкта, що перевіряється.

РОЗДІЛ VII ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРІВ ТА АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ

Стаття 25. Цивільно-правова відповідальність аудиторів та аудиторських фірм

За неналежне виконання своїх зобов'язань аудитор (аудиторська фірма) несе майнову та іншу відповідальність, визначену в договорі відповідно до чинного законодавства.

Розмір майнової відповідальності аудиторів (аудиторських фірм) не може перевищувати фактично завданих замовнику збитків з їх вини.

Всі спори майнового характеру між аудитором (аудиторською фірмою) та замовником вирішуються в установленому порядку з дотриманням вимог цього Закону.

Стаття 26. Інші види відповідальності аудиторів

За неналежне виконання своїх професійних обов'язків до аудитора Аудиторською палатою можуть бути застосовані стягнення у вигляді попередження, зупинення дії сертифікату та ліцензії на строк до одного року або анулювання сертифікату та ліцензії.

Стаття 27. Припинення чинності сертифікату та ліцензії

Припинення чинності сертифікату або ліцензії на аудиторську діяльність здійснюється на підставі рішення Аудиторської палати України у випадках:

1) встановлення неодноразових фактів низької якості аудиторських перевірок;

2) систематичного чи грубого порушення чинного законодавства України, встановлених норм та стандартів аудиту.

Порядок припинення чинності сертифікату та ліцензії на аудиторську діяльність визначається Аудиторською палатою України.

Рішення Аудиторської палати щодо припинення чинності сертифікату та ліцензії можуть бути оскаржені в суді або арбітражному суді.

РОЗДІЛ VIII ОБОВ'ЯЗКИ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АУДИТУ

Стаття 28. Укладання договору на проведення аудиту

Господарюючі суб'єкти, для яких законодавством встановлено обов'язкове проведення аудиту, зобов'язані до 1 грудня поточного року повідомити відповідним податковим інспекціям про укладання договору на аудиторську перевірку.

Стаття 29. Подання аудиторського висновку до податкової інспекції

Господарюючі суб'єкти, зазначені в пункті 1 статті 10, повинні подати аудиторський висновок та інші документи публічної бухгалтерської звітності до відповідної податкової інспекції України протягом дев'яти місяців року, що настає за звітним.

Подання аудиторського висновку до відповідної податкової інспекції здійснюється не пізніше десяти днів після закінчення аудиторської перевірки. В разі неподання або несвоєчасного подання аудиторського висновку відповідним податковим інспекціям з вини господарюючого суб'єкта до нього застосовуються фінансові санкції та адміністративні штрафи, передбачені законодавчими актами України.

Стаття 30. Відповідальність господарюючого суб'єкта при проведенні аудиту

Керівництво господарюючого суб'єкта відповідно до Законів України несе персональну відповідальність за повноту та достовірність бухгалтерських та інших документів, які надаються аудитору (аудиторській фірмі) для проведення аудиту.

В разі виявлення фактів недостовірності або неповноти бухгалтерських документів аудитор (аудиторська фірма) зобов'язаний повідомити замовника не пізніше дня закінчення перевірки або надання інших послуг.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
22 квітня 1993 року

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО СТАНДАРТИЗАЦІЮ І СЕРТИФІКАЦІЮ

Цей Декрет визначає правові та економічні основи систем стандартизації та сертифікації, встановлює організаційні форми їх функціонування на території України.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Декрету

Дія Декрету поширюється на підприємства, установи і організації незалежно від форм власності та видів діяльності, що діють на території України, а також на громадян — суб'єктів підприємницької діяльності.

Стаття 2. Державна система стандартизації

1. Державна система стандартизації в Україні визначає мету і принципи управління, форми та загальні організаційно-технічні правила виконання всіх видів робіт із стандартизації.

2. Державна система стандартизації спрямована на забезпечення:

реалізації єдиної технічної політики в сфері стандартизації, метрології та сертифікації;

захисту інтересів споживачів і держави з питань безпеки продукції (процесів, робіт і послуг)* для життя, здоров'я та майна громадян, охорони навколишнього природного середовища;

взаємозамінності та сумісності продукції, її уніфікації;

якості продукції відповідно до розвитку науки і техніки, потреб населення і народного господарства;

економії всіх видів ресурсів, поліпшення техніко-економічних показників виробництва;

безпеки народногосподарських об'єктів з урахуванням ризику виникнення природних і техногенних катастроф та інших надзвичайних ситуацій;

створення нормативної бази функціонування систем стандартизації та сертифікації продукції;

обороноздатності та мобілізаційної готовності країни.

3. Державну систему стандартизації створює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації — національний орган із стандартизації.

Стаття 3. Основні принципи стандартизації

Основними принципами стандартизації є:

врахування рівня розвитку науки і техніки, екологічних вимог, економічної доцільності й ефективності виробництва для виготівника, користі та безпеки для споживачів і держави в цілому;

гармонізація з міжнародними, регіональними, а у разі необхідності з національними стандартами інших країн;

забезпечення відповідності вимог нормативних документів актам законодавства;

участь у розробленні нормативних документів усіх заінтересованих сторін (розробників, виготівників, споживачів, органів державної виконавчої влади тощо);

взаємозв'язок і узгодженість нормативних документів усіх рівнів;

придатність нормативних документів для сертифікації продукції;

відкритість інформації про діючі стандарти і програми робіт із стандартизації з урахуванням вимог чинного законодавства.

*Надалі — як правило, продукція.

Розділ II. НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

Стаття 4. Категорії нормативних документів із стандартизації

1. Нормативні документи із стандартизації поділяються на:

державні стандарти України;

галузеві стандарти;

стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок;

технічні умови;

стандарти підприємств.

До державних стандартів України прирівнюються державні будівельні норми і правила, а також державні класифікатори техніко-економічної та соціальної інформації. Порядок розроблення і застосування державних класифікаторів установлюється Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації.

2. Міжнародні, регіональні та національні стандарти інших країн застосовуються в Україні відповідно до її міжнародних договорів.

Як державні стандарти України використовуються також міждержавні стандарти, передбачені Угодою про проведення погодженої політики в сфері стандартизації, метрології та сертифікації, підписаною у м. Мінську 13 березня 1992 року (надалі — міждержавні стандарти).

Республіканські стандарти Української РСР (РСТ УРСР) застосовуються як державні до їх заміни чи скасування.

Правила застосування стандартів, передбачених цією статтею, на території України встановлює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Стаття 5. Державні стандарти України

1. Державні стандарти України розробляються на:

організаційно-методичні та загальнотехнічні об'єкти, а саме: організація проведення робіт із стандартизації, науково-технічна термінологія, класифікація і кодування техніко-економічної та соціальної інформації, технічна документація, інформаційні технології, організація робіт з метрології, достовірні довідкові дані про властивості матеріалів і речовин;

вироби загальномашинобудівного застосування (підшипники, інструмент, деталі кріплення тощо);

складові елементи народногосподарських об'єктів державного значення (банківсько-фінансова система, транспорт, зв'язок, енергосистема, охорона навколишнього природного середовища, оборона тощо);

продукцію міжгалузевого призначення;

продукцію для населення та народного господарства;

методи випробувань.

2. Державні стандарти України містять обов'язкові та рекомендовані вимоги.

До обов'язкових належать:

вимоги, що забезпечують безпеку продукції для життя, здоров'я і майна громадян, її сумісність і взаємозамінність, охорону навколишнього природного середовища і вимоги до методів випробувань цих показників;

вимоги техніки безпеки і гігієни праці з посиланням на відповідні санітарні норми і правила;

метрологічні норми, правила, вимоги та положення, що забезпечують достовірність і єдність вимірювань;

положення, що забезпечують технічну єдність під час розроблення, виготовлення, експлуатації (застосування) продукції.

3. Обов'язкові вимоги державних стандартів підлягають безумовному виконанню органами державної виконавчої влади, всіма підприємствами, їх об'єднаннями, установами, організаціями та громадянами — суб'єктами підприємницької діяльності, на діяльність яких поширюється дія стандартів.

Рекомендовані вимоги державних стандартів України підлягають безумовному виконанню, якщо:

це передбачено чинними актами законодавства;

ці вимоги включено до договорів на розроблення, виготовлення та поставку продукції;

виготівником (постачальником) продукції зроблено заяву про відповідність продукції цим стандартам.

4. Державні стандарти України затверджуються Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації, а державні стандарти в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів — Міністерством України у справах будівництва і архітектури.

Державні стандарти України підлягають державній реєстрації в Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації і публікуються українською мовою з автентичним текстом російською мовою.

5. Майнова частина авторського права на державні стандарти України належить державі незалежно від джерел фінансування їх розроблення.

Стаття 6. Галузеві стандарти, стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок

1. Галузеві стандарти розробляються на продукцію за відсутності державних стандартів України чи у разі необхідності встановлення вимог, які перевищують або доповнюють вимоги державних стандартів.

Обов'язкові вимоги галузевих стандартів підлягають безумовному виконанню підприємствами, установами і організаціями, що входять до сфери управління органу, який їх затвердив.

2. Стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок розробляються у разі необхідності поширення результатів фундаментальних і прикладних досліджень, одержаних в окремих галузях знань чи сферах професійних інтересів. Ці стандарти можуть використовуватися на основі добровільної згоди користувачів.

3. Стандарти, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, не повинні суперечити обов'язковим вимогам державних стандартів України і підлягають державній реєстрації в Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Порядок розроблення, затвердження та використання цих стандартів установлюється органом, до сфери управління якого входять підприємства, установи і організації, статутними органами науково-технічних та інженерних товариств і спілок, до компетенції яких належать питання організації робіт із стандартизації.

4. Майнова частина авторських прав на нормативні документи, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, належить органам, що їх затвердили.

Стаття 7. Технічні умови і стандарти підприємств

1. Технічні умови містять вимоги, що регулюють відносини між постачальником (розробником, виготівником) і споживачем (замовником) продукції.

2. Для організації інформування споживачів (замовників) про номенклатуру та якість продукції, що випускається, контролю відповідності технічних умов обов'язковим вимогам державних, а в передбачених законодавством випадках — галузевих стандартів технічні умови на продукцію та зміни до них підлягають державній реєстрації в територіальних органах Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації. Технічні умови та зміни до них, які не пройшли державної реєстрації, вважаються недійсними.

3. За державну реєстрацію технічних умов і змін до них справляється реєстраційний збір, розмір якого встановлює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації за погодженням з Міністерством економіки України.

4. Стандарти підприємств розробляються на продукцію, що використовується лише на конкретному підприємстві.

5. Майнова частина авторського права на технічні умови і стандарти підприємств належить підприємствам або органам, що їх затвердили.

Стаття 8. Відповідальність за розроблення і затвердження нормативних документів

Відповідальність за відповідність нормативних документів вимогам актів законодавства, а також їхній науково-технічний рівень несуть розробники, організації та установи, які провели експертизу, і органи, підприємства, установи, організації та громадяни — суб'єкти підприємницької діяльності, що затвердили ці документи.

Стаття 9. Використання нормативних документів

Нормативні документи повинні використовуватися на стадіях розроблення, виготовлення, реалізації, експлуатації (використання), ремонту, зберігання, транспортування та утилізації продукції.

У договорі на поставку продукції повинні зазначатися посилання на нормативні документи, що пройшли державну реєстрацію, за якими буде поставлятися продукція.

Розділ III. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Стаття 10. Управління діяльністю в сфері стандартизації

1. Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації організує і координує роботи із стандартизації та функціонування державної системи стандартизації, встановлює в державних стандартах цієї системи загальні організаційно-технічні правила проведення робіт із стандартизації, здійснює міжгалузеву координацію цих робіт, включаючи планування, розроблення, видання, розповсюдження та застосування державних стандартів, визначає порядок державної реєстрації нормативних документів і бере участь у проведенні заходів з міжнародної, регіональної стандартизації відповідно до міжнародних договорів України, організує навчання та професійну підготовку спеціалістів у сфері стандартизації.

2. Роботу із стандартизації в галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів організує Міністерство України у справах будівництва і архітектури. Правила побудови, викладу та оформлення стандартів, що розробляються і затверджуються цим Міністерством, повинні відповідати вимогам стандартів державної системи стандартизації.

Інші органи державної виконавчої влади беруть участь у роботах із стандартизації та організують цю діяльність у межах своєї компетенції.

Стаття 11. Технічні комітети з стандартизації

1. Для організації та забезпечення розроблення, розгляду, експертизи, погодження і підготовки до затвердження державних стандартів України, інших нормативних документів із стандартизації, а також проведення робіт з міжнародної (регіональної) стандартизації за рішенням Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації або Міністерства України у справах будівництва і архітектури (в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів) створюються технічні комітети з стандартизації. Технічні комітети здійснюють свою діяльність відповідно до типового положення, що затверджується Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації, і ліцензійного договору з цим Комітетом.

Технічні комітети не можуть мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності.

2. До роботи в технічних комітетах залучаються на добровільних засадах уповноважені представники заінтересованих підприємств, установ і організацій замовників (споживачів), розробників, виготівників продукції, органів і організацій з стандартизації, метрології, сертифікації, товариств (спілок) споживачів, науково-технічних та інженерних товариств, інших громадських організацій, провідні вчені й фахівці.

(Закінчення на 11-й стор.)

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО СТАНДАРТИЗАЦІЮ І СЕРТИФІКАЦІЮ

(Закінчення. Початок на 10-й стор.).

3. Технічний комітет набуває прав юридичної особи з моменту його реєстрації органами, що здійснюють державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності.

Стаття 12. Інформаційне забезпечення робіт із стандартизації та сертифікації

1. Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації утворює інформаційні фонди і забезпечує споживачів інформацією про:

державні стандарти України;

діючі міждержавні стандарти;

міжнародні, регіональні, а також національні стандарти інших країн;

державні класифікатори техніко-економічної та соціальної інформації;

сертифікати, видані або визнані в установленому порядку;

технічні комітети з стандартизації;

органи з сертифікації;

випробувальні лабораторії (центри);

характеристики та властивості матеріалів і речовин.

2. Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації здійснює функції розпорядника майновою частиною авторських прав стосовно державних стандартів України, а також стандартів, правил, директив і рекомендацій міжнародних і регіональних організацій з стандартизації, членом яких є Україна, якщо це передбачено її міжнародними договорами, і міждержавних стандартів.

Міністерство України у справах будівництва і архітектури здійснює функції розпорядника майновою частиною авторських прав стосовно державних і міждержавних стандартів у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів.

3. Розпорядником майнової частини авторських прав стосовно нормативних документів, зазначених у статтях 6 і 7 цього Декрету, є підприємство або орган, що затвердили ці нормативні документи.

Розділ IV.

СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ

Стаття 13. Види сертифікації та її мета

Сертифікація продукції в Україні поділяється на обов'язкову та добровільну.

Сертифікація продукції здійснюється уповноваженими на те органами з сертифікації — підприємствами, установами і організаціями з метою:

запобігання реалізації продукції, небезпечної для життя, здоров'я та майна громадян і навколишнього природного середовища;

сприяння споживачеві в компетентному виборі продукції;

створення умов для участі суб'єктів підприємницької діяльності в міжнародному економічному, науково-технічному співробітництві та міжнародній торгівлі.

Стаття 14. Державна система сертифікації

1. Державну систему сертифікації створює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації — національний орган України з сертифікації, який проводить та координує роботу щодо забезпечення її функціонування, а саме:

визначає основні принципи, структуру та правила системи сертифікації в Україні;

затверджує переліки продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, та визначає терміни її запровадження;

призначає органи з сертифікації продукції;

акредитує органи з сертифікації та випробувальні лабораторії (центри), атестує експертів-аудиторів;

встановлює правила визнання сертифікатів інших країн;

розглядає спірні питання з випробувань і дотримання правил сертифікації продукції;

веде Реєстр державної системи сертифікації;

організує інформаційне забезпечення з питань сертифікації.

Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації в межах своєї компетенції несе відповідальність за дотримання правил і порядку сертифікації продукції.

Стаття 15. Обов'язкова сертифікація

1. Сертифікація на відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів проводиться виключно в державній системі сертифікації.

2. Обов'язкова сертифікація в усіх випадках повинна включати перевірку та випробування продукції для визначення її характеристик і подальший державний технічний нагляд за сертифікованою продукцією.

3. Випробування з метою обов'язкової сертифікації повинні проводитися акредитованими випробувальними лабораторіями (центрами) методами, які визначені відповідними нормативними документами, а за відсутності цих документів — методами, що визначаються органом з сертифікації чи органом, який виконує його функції.

Стаття 16. Сертифікат і знак відповідності Державної системи сертифікації

Під час проведення сертифікації та у разі позитивного рішення органу з сертифікації заявникові видається сертифікат та право маркувати продукцію спеціальним знаком відповідності.

Форма, розміри і технічні вимоги до знаку відповідності визначаються державним стандартом.

Знак відповідності не може бути застосований, якщо порушено правила його використання.

Стаття 17. Обов'язки виготівників, постачальників, виконавців, продавців продукції при обов'язковій сертифікації

Виготівники, постачальники, виконавці, продавці продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації та реалізується на території України, зобов'язані:

провести в установлені терміни і порядку сертифікацію продукції;

забезпечувати виготовлення продукції згідно з вимогами нормативного документа, на відповідність якому вона сертифікована;

реалізувати продукцію виключно за наявності сертифіката відповідності;

припиняти або зупиняти реалізацію сертифікованої продукції, якщо виявлено, що вона не відповідає вимогам нормативного документа, на відповідність якому вона сертифікована, або якщо термін дії сертифіката закінчився, або дія сертифіката припинена або зупинена рішенням органу з сертифікації.

Стаття 18. Сертифікація продукції, що імпортується та підлягає обов'язковій сертифікації

1. Продукція, що імпортується та підлягає обов'язковій сертифікації на території України, повинна супроводжуватися сертифікатом, який підтверджує її відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів, що діють в Україні. Зазначений сертифікат повинен бути виданий або визнаний уповноваженим на те органом з сертифікації України.

2. Порядок ввезення на територію України продукції, що імпортується та підлягає в Україні обов'язковій сертифікації, встановлюється Державним митним комітетом України та Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Стаття 19. Оплата робіт, пов'язаних з обов'язковою сертифікацією продукції

1. Оплаті підлягають всі види робіт, пов'язані з обов'язковою сертифікацією продукції: підготовчі, експертні, щодо акредитації, атестації, випробування, контролю та реєстрації.

2. Кошти, витрачені заявником на обов'язкову сертифікацію продукції, відносяться на її собівартість.

3. Вартість робіт, пов'язаних з обов'язковою сертифікацією продукції, визначається в договорі між замовником і виконавцем.

Стаття 20. Відповідальність органів з сертифікації продуктів та випробувальних лабораторій (центрів), що проводять обов'язкову сертифікацію

1. Орган з сертифікації продукції при проведенні обов'язкової сертифікації несе відповідальність за:

необгрунтовану чи неправомірну видачу сертифіката відповідності;

порушення правил сертифікації.

Акредитована випробувальна лабораторія (центр) несе відповідальність за недостовірність результатів випробувань.

2. Якщо дії, вказані в пункті 1 цієї статті, не завдали шкоди споживачеві, громадянам, їхньому майну та навколишньому природному середовищу, орган, винний у порушенні правил, сплачує до державного бюджету України подвійну вартість виконаних робіт на підставі рішення Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації. При повторному аналогічному порушенні правил сертифікації орган з сертифікації продукції та випробувальна лабораторія (центр) позбавляються акредитації в державній системі сертифікації.

Збитки (включаючи очікуваний і неодержаний прибуток), завдані виготівником споживачам, їхньому майну, та шкода, заподіяна навколишньому природному середовищу, діями, вказаними в пункті 1 цієї статті, підлягають відшкодуванню за рахунок органу, що проводив обов'язкову сертифікацію, в порядку, встановленому чинним законодавством, і цей орган позбавляється акредитації в державній системі сертифікації.

Стаття 21. Відповідальність виготівника (продавця, виконавця) за порушення правил обов'язкової сертифікації

Виготівник (продавець, виконавець) за порушення правил обов'язкової сертифікації продукції несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

Стаття 22. Добровільна сертифікація

1. Добровільна сертифікація може проводитися на відповідність продукції вимогам, що не віднесені актами законодавства та нормативними документами до обов'язкових вимог, з ініціативи виготівника, продавця, споживача, органів державної виконавчої влади, громадських організацій та окремих громадян на договірних умовах між заявником та органом з сертифікації.

2. Добровільну сертифікацію мають право проводити підприємства, організації, інші юридичні особи, що взяли на себе функції органу з добровільної сертифікації, а також органи, що акредитовані в державній системі сертифікації.

3. Правила добровільної сертифікації встановлюються органами з добровільної сертифікації, які подають Державному комітетові України по стандартизації, метрології та сертифікації інформацію для їх реєстрації у встановленому Комітетом порядку.

Розділ V.

ФІНАНСУВАННЯ РОБІТ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, СТИМУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ

Стаття 23. Джерела фінансування

1. Джерелами фінансування робіт з державної стандартизації та участі в міжнародному співробітництві у сфері стандартизації є:

кошти державного бюджету України та валютні асигнування, передбачені на ці цілі Державному комітетові України по стандартизації, метрології та сертифікації, а для Міністерства України у справах будівництва і архітектури — лише кошти державного бюджету України;

кошти, передбачені на виконання соціально-економічних, науково-технічних програм і проектів;

кошти підприємств, установ та організацій або інших замовників, що призначаються для розроблення стандартів;

кредити банків.

2. Фінансуванню в межах виділених бюджетних коштів у першу чергу підлягають науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи із стандартизації, розроблення міжнародних і державних стандартів, які встановлюють основоположні та загальнотехнічні вимоги, а також обов'язкові вимоги, що забезпечують безпечність продукції для життя і здоров'я громадян, її сумісність і взаємозамінність, охорону навколишнього природного середовища, проведення робіт щодо прямого використання міжнародних, регіональних та національних стандартів інших країн як державних стандартів України, а також відповідна науково-методична і координаційна робота.

3. Замовниками робіт, на які виділяються кошти державного бюджету, є Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації, а також Міністерство у справах будівництва і архітектури (в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів), які розподіляють виділені кошти між конкретними виконавцями робіт, здійснюють контроль за їх якістю і термінами виконання.

4. При розробленні соціально-економічних та науково-технічних програм і проектів, у тому числі програм створення та уніфікації оборонної продукції, обов'язково повинні передбачатися розділи нормативного забезпечення та визначатися джерела фінансування реалізації завдань цих розділів.

Стаття 24. Використання коштів, одержаних від реалізації стандартів

1. Кошти, одержані від реалізації державних і міжнародних стандартів (за виключенням витрат та їх видання), спрямовуються виключно на розвиток науково-технічної бази і міжнародне співробітництво у сфері стандартизації та сертифікації.

2. Ціни на державні стандарти встановлюються Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації, а також Міністерством України у справах будівництва і архітектури (в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів) за погодженням з Міністерством економіки України.

Розділ VI.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

Стаття 25. Участь Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації в міжнародному співробітництві у сфері стандартизації та сертифікації

Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації відповідно до законодавства України та міжнародних договорів, ратифікованих Україною, представляє інтереси України в міжнародних і регіональних організаціях з стандартизації, а також у відносинах з відповідними органами інших країн у сфері стандартизації та сертифікації, приймає рішення про приєднання до міжнародних і регіональних систем сертифікації, а також укладає договори про взаємне визнання результатів сертифікації.

Стаття 26. Міжнародні договори

Якщо міжнародними договорами України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в цьому Декреті, то застосовуються правила міжнародних договорів.

Розділ VII.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 27. Набуття чинності Декрету

Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ
10 травня 1993 року
№ 46—93.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЖИТЛОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

У зв'язку з прийняттям законів України «Про приватизацію державного житлового фонду», «Про запобігання захворюванню на СНІД та соціальний захист населення» та «Про альтернативну (невійськову) службу» Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Житлового кодексу Української РСР (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до №28, ст. 573; 1986 р., № 21, ст. 414; 1988 р., № 45, ст. 1070; 1991 р., № 9, ст. 89; 1992 р., № 12, ст. 169) такі зміни і доповнення:

1. У статті 4:

абзац п'ятий частини другої викласти в такій редакції:

«жилі будинки (частини будинків), квартири, що належать громадянам на праві приватної власності (приватний житловий фонд)».

2. Частину першу, другу і третю статті 9 викласти в такій редакції:

«Громадяни мають право на одержання у безстрокове користування у встановленому порядку жилого приміщення в будинках державного чи громадського житлового фонду або в будинках житлово-будівельних кооперативів.

Громадяни мають право на приватизацію квартир (будинків) державного житлового фонду або придбання їх у житлових кооперативах, на біржових торгах, шляхом індивідуального житлового будівництва чи одержання у власність на інших підставах, передбачених законодавством України».

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту статті вважати відповідно частинами третьою і четвертою.

3. У статті 10:

у частині першій виключити слова «і правила соціалістичного співжиття»;

у частині другій виключити слова «з метою особистої наживи, одержання нетрудових доходів та в інших корисливих цілях, а також».

4. Статтю 18 викласти в такій редакції:

«**Стаття 18.** Управління житловим фондом

Управління житловим фондом здійснюється власником або уповноваженим ним органом у межах, визначених власником».

5. Статті 19 і 20 виключити.

6. У статті 33:

у назві і тексті слова «в особистій» замінити словами «(квартиру) у приватній» та доповнити назву і частину першу після слова «будинках» словом «(квартирах)»;

частину другу і третю виключити.

7. Пункт 5 частини першої статті 34 викласти в такій редакції:

«5) які проживають тривалий час за договором найму (оренди) в будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності».

8. Частину першу статті 45 після абзацу четвертого доповнити двома абзацами такого змісту:

«особам, зараженим вірусом імунодефіциту людини внаслідок виконання медичних маніпуляцій;

медичним працівникам, зараженим вірусом імунодефіциту людини внаслідок виконання службових обов'язків».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев'ятий, десятий, одинадцятий вважати відповідно абзацами сьомим, восьмим, дев'ятим, десятим, одинадцятим, дванадцятим і тринадцятим.

9. Частину першу статті 48 викласти в такій редакції:

«Жиле приміщення надається громадянам у межах норми жилої площі, але не менше розміру, який визначається Кабінетом Міністрів України і Федерацією професійних спілок України. При цьому враховується жила площа у жилому будинку (квартирі), що перебуває у приватній власності громадян, якщо ними не використані житлові чеки.

При передачі громадянами житла, яке перебуває у їх приватній власності, органу, який здійснює поліпшення житлових умов, вони мають право на одержання житла у межах встановленої норми жилої площі.

Громадяни, які одержали житло у державному фонді на цих умовах, мають право на його приватизацію у відповідності з вимогами чинного законодавства».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною четвертою.

10. Доповнити Кодекс статтею 65^{1} такого змісту:

«**Стаття 65^{1}.** Придбання громадянами займаних ними жилих приміщень у приватну власність

Наймачі жилих приміщень у будинках державного чи громадського житлового фонду можуть за згодою всіх повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з ними, придбати займані ними приміщення у власність на підставах, передбачених чинним законодавством».

11. Статтю 66 викласти в такій редакції:

«**Стаття 66.** Плата за користування житлом

Плата за користування житлом (квартирна плата) обчислюється виходячи із загальної площі квартири (одноквартирного будинку).

Норма загальної площі встановлюється у розмірі 21 квадратного метра на одну особу.

Розмір плати за користування житлом (квартирної плати) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

В одинарному розмірі оплачується загальна площа, що має належати наймачеві та членам його сім'ї за встановленими нормами, а також зайва площа, якщо розміри її на всю сім'ю не перевищують половини норми загальної площі, яку належить мати одній особі. Плата за користування рештою зайвої загальної площі береться в підвищеному розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Загальна площа, право користування якою зберігається за тимчасово відсутнім наймачем або членом його сім'ї, не вважається зайвою».

12. У частині першій статті 69 виключити слова «Союзу РСР».

13. Пункт 1 частини третьої статті 71 після слів «призову на дійсну військову службу» доповнити словами «або направлення на альтернативну (невійськову) службу», а слова «дійсну» і «дійсній» виключити.

14. Назву глави 6 розділу III викласти в такій редакції:

«Користування жилими приміщеннями в будинках (квартирах) приватного житлового фонду».

15. Статтю 150 викласти в такій редакції:

«**Стаття 150.** Користування жилим будинком (квартирою), що належить громадянинові

Громадяни, які мають у приватній власності будинок (частину будинку), квартиру, користуються ним (нею) для особистого проживання і проживання членів їх сімей і мають право розпоряджатися цією власністю на свій розсуд: продавати, дарувати, заповідати, здавати в оренду, обмінювати, закладати, укладати інші не заборонені законом угоди.

16. У статті 162:

у частині першій виключити слова «(квартирна плата)» та «але не може перевищувати граничних ставок, установлених для цих будинків Радою Міністрів Української РСР»;

частини четверту та п'яту виключити.

17. У главі 6:

у назвах і текстах статей глави (крім статей 171, 172, 173) після слів «жилого будинку», «жилий будинок», «жилі будинки», «жилим будинком», «жилих будинків», а також після слів «будинку», «будинків», «будинках», доповнити відповідно словами «(квартири)», «(квартира)», «(квартири)», «(квартирою)», «(квартир)», «(квартирах)»;

у текстах статей глави слова «в особистій власності», «в особисту власність», «на праві особистої власності» замінити відповідно словами «у приватній власності», «в приватну власність», «на праві приватної власності».

18. Назву і текст статті 179 викласти в такій редакції:

«**Стаття 179.** Додержання вимог Правил користування приміщеннями жилих будинків і прибудинковими територіями

Користування будинками (квартирами) державного і громадського житлового фонду, фонду житлово-будівельних кооперативів, а також приватного житлового фонду та їх утримання здійснюється з обов'язковим додержанням вимог Правил користування приміщеннями жилих будинків і прибудинковими територіями, які затверджуються Кабінетом Міністрів України».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
6 травня 1993 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВИЗНАННЯ ТАКИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ ЧИННІСТЬ, ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ

У зв'язку з прийняттям Основ законодавства України про охорону здоров'я Верховна Рада України **постановляє:**

Визнати такими, що втратили чинність, законодавчі акти Української РСР згідно з переліком, що додається.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ, 5 травня 1993 року

ПЕРЕЛІК
законодавчих актів Української РСР, що втратили чинність

1. Закон Української РСР від 15 липня 1971 року «Про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 29, ст. 245).

2. Постанова Верховної Ради Української РСР від 15 липня 1971 року «Про введення в дію Закону Української РСР про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 29, ст. 246).

3. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 30 червня 1973 року «Про внесення зміни до статті 59 Закону Української РСР про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1973 р., № 29, ст. 248).

4. Закон Української РСР від 21 грудня 1973 року «Про затвердження указів Президії Верховної Ради Української РСР, що вносять деякі зміни і доповнення до чинного законодавства Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1974 р., № 1, ст. 7) у частині затвердження Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 30 червня 1973 року «Про внесення зміни до статті 59 Закону Української РСР «Про охорону здоров'я».

5. Стаття 3 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 17 червня 1974 року «Про внесення доповнень і змін до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1974 р., № 27, ст. 222).

6. Стаття 1 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 5 червня 1975 року «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР про охорону здоров'я, указів Президії Верховної Ради Української РСР від 17 серпня 1966 року «Про примусове лікування і трудове перевиховання хронічних алкоголіків» і від 22 червня 1972 року «Про заходи по посиленню боротьби проти пиятства і алкоголізму» і до Положення про товариські суди Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1975 р., № 37, ст. 419).

7. Закон Української РСР від 12 грудня 1975 року «Про затвердження указів Президії Верховної Ради Української РСР, якими внесено зміни і доповнення до діючого законодавства Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1975 р., № 51, ст. 556) у частині, що стосується Закону Української РСР «Про охорону здоров'я».

8. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 30 грудня 1977 року «Про внесення зміни до статті 57 Закону Української РСР про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1978 р., № 2, ст. 29).

9. Закон Української РСР від 13 липня 1978 року «Про затвердження указів Президії Верховної Ради Української РСР, що вносять деякі зміни і доповнення до чинного законодавства Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1978 р., № 30, ст. 428) у частині затвердження Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 30 грудня 1977 року «Про внесення зміни до статті 57 Закону Української РСР про охорону здоров'я».

10. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 21 березня 1980 року «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР про охорону здоров'я» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1980 р., № 14, ст. 210).

11. Закон Української РСР від 26 березня 1980 року «Про затвердження указів Президії Верховної Ради Української РСР про внесення змін до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1980 р., № 15, ст. 275) у частині затвердження Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 21 березня 1980 року «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР про охорону здоров'я».

12. Стаття 3 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 27 лютого 1985 року «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1985 р., № 11, ст. 205).

13. Розділ II Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 20 травня 1985 року «Про внесення змін і доповнень до Цивільного кодексу Української РСР та деяких інших законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1985 р., № 23, ст. 542).

14. Стаття 4 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 1 серпня 1985 року «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1985 р., № 33, ст. 787).

15. Стаття 1 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 3 листопада 1986 року «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР і затвердження Положення про лікувально-виховний профілакторій для хворих на наркоманію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1986 р. № 46, ст. 933).

16. Розділ X Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1987 року «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1987 р., № 35, ст. 674).

17. Стаття 3 Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 25 листопада 1987 року «Про внесення доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1987 р., № 49, ст. 1008).

18. Розділ IV Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 28 січня 1991 року «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 8, ст. 56).

Закон України

Про зміну статті 25 Кримінального кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до абзацу третього частини четвертої статті 25 Кримінального кодексу України, виклавши його в такій редакції:

«засудженим уперше до позбавлення волі на строк не більше п'яти років за умисні злочини, які не є тяжкими, а саме: розкрадання державного або колективного майна шляхом крадіжки без обтяжуючих обставин (стаття 81 частина 1); розкрадання державного або колективного майна шляхом шахрайства без обтяжуючих обставин (стаття 83 частина 1); розкрадання державного або колективного майна шляхом привласнення, розтрати або зловживання службовим становом без обтяжуючих обставин (стаття 84 частина 1); умисне знищення або пошкодження державного або колективного майна без обтяжуючих обставин (стаття 89 частина 1); умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (стаття 95); вбивство при перевищенні меж необхідної оборони (стаття 97); умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (стаття 102); умисне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження, заподіяне в стані сильного душевного хвилювання (стаття 103); заподіяння тяжких тілесних ушкоджень при перевищенні меж необхідної оборони (стаття 104); умисне легке тілесне ушкодження (стаття 106 частина 1); незаконне проведення аборту (стаття 109 частини 2 і 3); залишення в небезпеці (стаття 111 частина 2); неподання допомоги хворому особою медичного персоналу (стаття 113); ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (стаття 114); наклеп (стаття 125); крадіжка без обтяжуючих обставин (стаття 140 частина 1); шахрайство без обтяжуючих обставин (стаття 143 частина 1); випуск недоброякісної промислової продукції (стаття 147); виготовлення спиртних напоїв і торгівля ними (стаття 149); підробка знаків поштової оплати і проїзних квитків (стаття 153); спекуляція без обтяжуючих обставин (стаття 154 частина 1); обман покупців (стаття 155 частина 2); обман замовників (стаття 155^1 частина 2); одержання незаконної винагороди від громадян за виконання робіт, зв'язаних з обслуговуванням населення (стаття 155^2 частина 2); порушення правил торгівлі (стаття 155^3 частини 1 і 2); штучне підвищення і підтримання високих цін на товари народного споживання та послуги населенню (стаття 155^5); незаконна торговельна діяльність без обтяжуючих обставин (стаття 155^6 частина 1); продаж недоброякісних товарів у торговельних підприємствах (стаття 156); порушення ветеринарних правил (стаття 157); незаконна порубка лісу (стаття 160); незаконне полювання (стаття 161 частина 2); незаконне заняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (стаття 162); незаконне видобування корисних копалин без обтяжуючих обставин (стаття 162^1 частина 1); порушення законодавства про континентальний шельф України (стаття 163^1); зловживання владою або службовим становом без обтяжуючих обставин (стаття 165 частина 1); перевищення влади або службових повноважень без обтяжуючих обставин (стаття 166 частина 1); провокація хабара (стаття 171); службовий підлог (стаття 172); завідомо неправдивий донос (стаття 177); завідомо неправдиві показання (стаття 178); утаювання майна, що підлягає конфіскації, або утаювання чи розтрата майна, на яке накладено арешт або яке описано (стаття 182 частина 2); недонесення про злочин (стаття 187); ухилення військовозобов'язаного від учбових або перевірних зборів (стаття 192 частина 1); викрадення або пошкодження документів, штампів, печаток без обтяжуючих обставин (стаття 193 частина 1); купівля, продаж або інша оплатна передача чи одержання посвідчень або іншого офіційного документа без обтяжуючих обставин (стаття 193^1 частина 1); підробка документів, штампів і печаток, збут їх та використання підроблених документів (стаття 194 частини 1 і 2); доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (стаття 208^1); придбання або збут майна, завідомо здобутого злочинним шляхом (стаття 213 частини 1, 2 і 3); порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах без обтяжуючих обставин (стаття 220 частина 1 — у колоніях-поселеннях для осіб, які вчинили умисні злочини».

2. Цей Закон набирає чинності з моменту його опублікування.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
4 травня 1993 року

Закон України

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ЗАХИСТУ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ГРОМАДЯН І ОРГАНІЗАЦІЙ

Внести зміни і доповнення до таких законодавчих актів України:

1. У Цивільному кодексі Української РСР:

1) частину першу статті 6 після абзаца четвертого доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«компенсації моральної шкоди».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим;

2) статтю 7 викласти в такій редакції:

«Стаття 7. Захист честі, гідності та ділової репутації

Громадянин або організація вправі вимагати по суду спростування відомостей, що не відповідають дійсності або викладені неправдиво, які порочать їх честь, гідність чи ділову репутацію або завдають шкоди їх інтересам, якщо той, хто поширив такі відомості, не доведе, що вони відповідають дійсності.

Якщо відомості, зазначені в частині першій цієї статті, були поширені через засоби масової інформації (друкованої або аудіовізуальної), вони повинні бути спростовані у тому ж друкованому виданні, аналогічній радіо- чи телепередачі або іншим адекватним способом. Якщо відомості, які не відповідають дійсності і завдають шкоди інтересам, честі, гідності або діловій репутації громадянина чи організації, містить документ, що виходить від організації, такий документ підлягає заміні або відкликається. Порядок спростування в інших випадках встановлюється судом.

Громадянин або організація, відносно яких поширені відомості, що не відповідають дійсності і завдають шкоди їх інтересам, честі, гідності або діловій репутації, вправі поряд із спростуванням таких відомостей вимагати відшкодування майнової і моральної (немайнової) шкоди, завданої їх поширенням. Щодо вимог про спростування цих відомостей та компенсацію моральної шкоди встановлюється строк позовної давності в один рік».

3) доповнити Кодекс статтею 440-1 такого змісту:

«Стаття 440-1. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди

Моральна (немайнова) шкода, заподіяна громадянину або організації діяннями іншої особи, яка порушила їх законні права, відшкодовується особою, яка заподіяла шкоду, якщо вона не доведе, що моральна шкода заподіяна не з її вини. Моральна шкода відшкодовується в грошовій або іншій матеріальній формі за рішенням суду незалежно від відшкодування майнової шкоди.

Розмір відшкодування визначається судом з урахуванням суті позовних вимог, характеру діяння особи, яка заподіяла шкоду, фізичних чи моральних страждань потерпілого, а також інших негативних наслідків, але не менше п'яти мінімальних розмірів заробітної плати».

2. У Цивільному процесуальному кодексі України:

1) пункт 10 статті 65 після слів «всіх вимог» доповнити словами «за винятком вимог про відшкодування моральної (немайнової) шкоди»;

2) частину першу статті 180 доповнити словами «З урахуванням конкретних обставин справи суд може встановити інший порядок дачі пояснень сторонами та надати їм право на додаткові пояснення».

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ
6 травня 1993 року

Закон України

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про підприємництво» Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст. 272; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 17, ст. 209; № 38, ст. 562; № 39, ст. 574) такі зміни і доповнення:

1. У статті 6:

абзац перший пункту 1 викласти в такій редакції:

«1. Державна реєстрація підприємства проводиться у виконавчому комітеті міської, районної в місті Ради народних депутатів або в районній, районній міст Києва та Севастополя державній адміністрації за місцезнаходженням підприємства»;

абзац перший пункту 2 викласти в такій редакції:

«2. Для державної реєстрації підприємства органу, який провадить реєстрацію, подаються документи, перелік яких визначається законодавчими актами України»;

абзац третій пункту 2 викласти в такій редакції:

«Державна реєстрація підприємств здійснюється не пізніше 15 днів від дня подання заяви з доданням необхідних документів органу, що провадить реєстрацію»;

абзац другий пункту 4 викласти в такій редакції:

«Одержані кошти зараховуються до позабюджетних фондів органів місцевого самоврядування за місцем реєстрації підприємства».

2. Доповнити пункт 2 статті 7 абзацом такого змісту:

«2. Реєстрація вказаних підрозділів провадиться за їх місцезнаходженням у порядку, передбаченому для реєстрації підприємства».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
4 травня 1993 року

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОБМЕЖЕННЯ МОНОПОЛІЗМУ ТА НЕДОПУЩЕННЯ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

З метою забезпечення більш ефективного визначення монопольного становища підприємців на ринку товару Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 21 ст. 296) такі зміни:

а) абзац другий статті 11 викласти в редакції:

«визначати монопольне становище підприємців на товарному ринку, в тому числі межі цього ринку»;

б) зупинити дію статті 3.

2. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ
12 травня 1993 року
№ 49-93

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ВПОРЯДКУВАННЯ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ТА ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Надати органам, уповноваженим здійснювати управління державним майном, що забезпечує діяльність Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України, право розпоряджатися цим майном у порядку, встановлюваному відповідно Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ, 12 травня 1993 року
№ 50-93

Наш офіціоз

ТРЕПЛО

Днями пан Зануда — власний кореспондент незалежної газети «Глузд», узяв інтерв'ю в лідера партії шанувальників горілки пана Наливайка.

Кор: — Як і коли у вас з'явилася ідея створити таку партію?

Нал: — Власне, ця ідея зародилася в багатьох гарячих (від горілки) головах давно. А от останню крапку над «і» поставила реєстрація партії шанувальників пива. Скорочено — ПШП.

Раз є ПШП, то чому б не створити партію любителів оковитої?

Кор: — ЯК звучить повне найменування вашої партії?

Нал: — Повна назва така: Толерантно-Радикальна Екологічна партія любителів оковитої. Скорочено — ТРЕПЛО. Що означають перших два слова, ні керівництво партії, ні, тим більше, прості члени партії достеменно не знають. Але ж, погодьтеся — звучить! Ще й як! І загадково, й іноземно, і майже науково — в унісон теперішній моді на слова. Чому екологічна, спитаєте? Бо, що ми за те, щоб пити горілку «на природі» — в лісі, на березі річки чи десь в кущах, тощо. Екологічно чиста випивка.

Кор: — Хто ще,крім вас входить до керівництва партії?

Нал: — Наше політбюро — повний інтернаціонал. Мій заступник, пан Закусилов, — росіянин. Пан Вермут - єврей. Пан Ркацетелі - грузин. Пан Коньякян — вірменин. Пан Фетяска — молдованин. Пан Кальвадос — литовець. Пан Чача — чеченець.

Всі ми проти русифікації, але всі також за інтернаціоналізм, за дружбу народів. Після третьої чарки ми співаємо: «Де згода в сімействі, там мир і тишина. Щасливі там люди, блаженна сторона».

Кор: — У вас, мабуть, є своя газета?

Нал: — Так, є. Що то за партія, без газети? Наша газета одержала назву на конкурсній основі - «Будьмо!». Згори натомість традиційного «Пролетарі всіх країн» дехто пропонував написати «Алкаші всіх країн — єднайтесь». Але перемогла інша альтернатива. Тепер угорі красується уривок з нашого партійного гімну: «Гей, наливайте повнії чари, щоб через вінця лилося». Хіба не в дусі відродження?

Кор: — Даруйте, що перебиваю, то у вас є вже і партійний гімн?

Нал: — А як же? Що то за партія без гімну? Наш гімн складено на основі народного епосу, фольклору. Крім рефрену, що я навів вище, до гімну входить також народна пісня про те, як наступила та й чорна хмара, став дощ накрапать, ой та збиралась бідна голота до корчми гулять. Пам'ятаєте: «Пили горілку, пили вишнівку, ще й мед будем пить. А хто з нас, братці, буде сміяться — того будем бить...»

Кор: — Повернімося до питання про вашу газету. Які її завдання?

Нал: — Наша газета не лише колективний пропагандист (вишивки) і агітатор (за неї ж), а й колективний організатор (її ж). У нас читають всі листи і дають відповіді на кожен. Деякі пересилають до парламенту чи уряду.

Кор: — А що, члени вашої партії є в парламенті і в уряді?

Нал: — Звичайно. І немало.

Кор: — А в комерційних структурах?

Нал: — Тут ще більше. За французький «Мартель» чи американське віскі багато хто ладен продати всю Україну за півціни.

Кор: — Які практичні результати діяльності партії?

Нал: — Досить значні. Ми добилися скасування покарання за самогоноваріння. Випустили наукову книгу «Самогон», де подані новітні технології та конструкції самогонних апаратів. Добиваємось, щоб витверезники перейменували на санаторій одного дня з безкоштовним обслуговуванням. Ведемо боротьбу проти високих цін на горілку.

Кор: — Маєте наміри брати участь в наступних виборах?

Нал: — Безумовно. І сподіваємось на перемогу.

Кор: — А ви не боїтесь, що виборці не прийдуть до виборчих дільниць?

Нал: — Враховуючи негативні ознаки щодо цього, ми вжили відповідних заходів.

Кор: — Яких саме?

Нал: — До кожної дільниці підкотимо бочку пива, поставимо жбан з горілкою. Хто проголосував за нас, одержує кухоль пива і чарку горілки. Явка гарантована.

Кор: — А як ви дізнаєтесь, за кого хто проголосував? Адже голосування таємне.

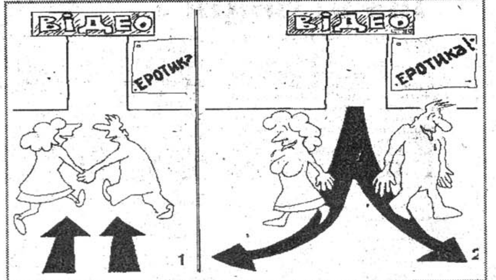
Нал: — Вірно. Таємне. Але ніхто не забороняє відкрито сказати, за кого ти голосував. Отже, одержав бюлетеня виборець, іде в кабіну і таємно голосує. Потім іде не до урни, а до діжки з пивом. Показує бюлетень, одержує кухоль пива, несе бюлетень до урни. Після цього одержує чарку горілки. Як бачите, все продумано і — в рамках закону.

З газети «Глузд» переписали:
Володимир ГЛУЩЕНКО,
Степан ГЛУЩЕНКО.

Чернігів.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Жарт номера

Свобода слова по-нашому: що у п'яного на язиці, те у тверезого на екрані.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Монологи

БО МИ НАРОД ТАКИЙ!

У нас вічно щось не так, як у людей. Усе не слава Богу! Бо всі люди живуть нормальним життям, а ми все життя боремося. Раніше боролися з внутрішніми й зовнішніми ворогами, з пережитками минулого, за світле майбутнє. Тепер боремося з корупцією, мафією, з організованою злочинністю, із злиднями. Всі нормальні люди будували будинки, дачі, а хто й розкішні вілли, а ми виборювали то просто соціалізм, то розвинутий соціалізм, то безкласове суспільство. Навіть не жнивували в нас, як прийнято, а вели битву за врожай. Добрий господар думає, як би краще нагодувати корову, щоб було більше м'яса й молока та ще й споживного, а в нас ламали голови, як би швидше наздогнати й випередити Америку по виробництву м'яса й молока на душу населення. І так перегнали Америку, що виробили того масла й м'яса стільки, що вистачило ледь душу закропити. Словом, усе йшло шиворіт-навиворіт. Тих, хто любив рідну землю, мову, культуру свого народу, вболівав за них, називали «націоналістами», пильнували за ними, цькували, гнали з роботи. А тих, хто цурався рідної мови, топтав народні звичаї, зневажав предків, називали«інтернаціоналістами». Їх вихваляли, нагороджували орденами, давали премії.

А потім сталося так, як у жартівливій пісеньці:

Цілий день, цілу ніч
Будував господар піч,
Як настав на небі ранок
Замість печі
вийшов ганок.

Але в нас не вийшло ні печі, ні ганку. Щось незрозуміле. Тоді у верхах вирішили, що все треба перебудувати. Та оскільки ніхто не знав, як і що треба перебудувати, і кожен перебудувався на свій лад, то замість перебудови розвалили й те, що мали.

Якщо раніше всі дороги вели до комунізму, то тепер — до ринку. Всі галасують про ринок, але ніхто не знає, як до нього дістатися. Тому замість ринку в нас гамірливий ярмарок, де всі сваряться й крадуть. Хотіли відродити підприємців — а наплодили спекулянтів, шахраїв та рекетирів.

Тепер от боремося з організованою злочинністю. А на ділі виходить, як у тому анекдоті, коли найголосніше «Тримай злодія!» гукає сам крадій. А непримиренні борці з привілеями, дорвавшись до влади, мертвою хваткою самі вчепилися в привілеї, що й кліщами їх не одірвеш. Тепер от усі великі надії — на приватизацію. Мовляв, коли все приватизоване, то сам у себе ніхто красти не буде.

Їхніми вустами та мед пити... Не встигнемо й оком кліпнути, як умить розграбують, розтягнуть, розциндрять, розбазарять геть усе, що ще якимось дивом уціліло. Бо ми ж народ такий! Завжди в нас щось не так, як у людей.

Сучасні діалоги

КУЛЬТУРНЕ ЗВЕРТАННЯ

— Пане! Руште крок уперед, бо там люди висять.

— Ви це до кого?

— До вас, пане. Руште!

— Я не пан!

— А хто ж ви?

— Так. Ніхто. Чоловік.

— Най буде «чоловік». Але ж там люди висять: двері не зачиняються.

— Нічого їм не станеться. Хай повисять.

— Але ж прошу вас, пане, там перед вами вільно. А ззаду тіснява.

— Ну вільно, але ж,повторюю, я не пан. Ви що — звідти?

— Звідки?

— З тих областей?

— З тих пане. Але руште, прошу вас!

— Ото вчепився, як собака в штани!

— Я, прошу, не собака, пане, а людина!

— Коли людина, то не ображай мене!

— Чим?

— Отим «паном».

— То не образа. То є культурне звертання.

— Ти мені, нахабо, не приписуй того, чого я не заслужив!

— Вибачте, пане!

— Ну, дурню, дійшло таки!..

Іван СОЧИВЕЦЬ.

Римовані стібки

НАДІЙНИЙ ТРАНСПОРТ

Повертаючись із поля,
Фермер каже сину:
— Чи не час вже нам придбати
Легкову машину?
Син хитає головою:
— Кинь пусті балачки.
Перестрінуть рекетири —
Ні тебе, ні «тачки».
Батько аж перехрестився:
— Що ти, не дай Боже...
Краще нам тоді купити
Мотоцикла, може?
— Чи смієшся! Тільки взнають
Рокери патлаті,
Можеш хрест на ньому ставить,
Хоч замкнеш у хаті.
І, зітхнувши, сивий фермер
Мовив наостанку:
— Що ж, й надалі доведеться
Їздити на танку!

ВСЕ ЩЕ ПОПЕРЕДУ

Каже матері Галина:
— От настали вже часи...
Довелось штани старенькі
Перешити на труси.
— Охо-хо, — зітхає мати, —
Те, що зараз, не клени.
Ті труси ще доведеться
Знов носити, як штани!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

Суми.

Почуте мимохідь

ДИВО

Іван, Петро і Андрій вийшли з ресторану, й подивилися вгору.

— Хлопці, диво! На небі — два місяці! — вигукнув Іван.

— Ні, три! — прохрипів Петро.

— Хлопці, а-а-а в я-якому ряду ви лі-лі-ччите?

УЖЕ БАЧИВ

Батько — дочці:

— Чому ти не запрошуєш додому нареченого?

— Ой, татусю, та я запрошувала. Він сказав, що вже кілька разів тебе бачив, та все одно мене кохає...

КОМУ ПОТРІБЕН

Автоінспектор питає автомобіліста:

— Ви що, не бачили мене?

— Ні.

— А коли я свиснув, ви теж не чули?

— Ні.

— А коли я махав жезлом і кричав?

— Теж ні.

Автоінспектор заплакав:

— Тоді кому я взагалі такий потрібен!

ЯКИЙ НАРОДИВСЯ?

Семирічна Оксана питає:

— Мамо, а Сталін народився поганий, чи спочатку був Леніним, а потім став Сталіним?

Записав
Анатолій ШЕЛУДЯК

Сумська область.

Альтернативні думки

- Щоб мати сто друзів, уже замало і ста тисяч карбованців.
- Людина може усе... через що і страждає.
- Інколи в пошуках єдності поглядів дивляться у різні боки.
- Прояв демократії: жити за рахунок тих,хто не пред'являє рахунку.
- Коли береш себе у руки, права рука повинна знати, що робить ліва.
- Усього досяг. А міг би досягти й більшого.
- Маленький талант можна не помічати. Великий — не хочеться помічати.
- Був такий довірливий, що вірив навіть власним обіцянкам.

Герман КОЛОБОВ.
Рівне.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДРУГУ ЕМІСІЮ АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО БАНКУ

А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

На основі чинного законодавства 27 вересня 1991 р. засновано акціонерний банк «АЖІО» у формі акціонерного товариства відкритого типу з статутним фондом 28,7 млн. крб.

Юридична адреса: Україна, 252011, Київ, вул. Лєскова, 9.

За час своєї діяльності банк перетворився в одну з провідних комерційних банківських установ України, про що свідчить приведений баланс.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів, що скликаються не менш ніж один раз на рік. В періоди між черговими зборами управління банком здійснює виконавчий орган — Правління, до складу якого входять:

Аржевітін С. М. — голова Правління, освіта — вища економічна, загальний стаж роботи в банківських установах — 11 років.

Щербаков С. В. — заступник голови Правління, освіта — вища технічна, загальний стаж роботи в промислових, комерційних і банківських установах — 17 років.

Хохлов С. І. — заступник голови Правління, освіта — вища економічна, загальний стаж роботи в банківських установах — 13 років.

Лук'яненко О. М. — головний бухгалтер, освіта вища економічна, загальний стаж роботи в банківських установах — 16 років.

Кількість службовців на 01.01.1993 р. становила 94 особи.

Адміністративні та економічні санкції з моменту створення на банк не накладались. Простроченої заборгованості банк не має..

На момент прийняття рішення про другу емісію акцій обсяг сплаченого Статутного фонду у частці акціонерного капіталу становив 108,73 млн. крб. Запланований обсяг першої емісії розміщено і сплачено повністю.

Б. ОПИС ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ЕМІТЕНТА

У 1992 р. банком були надані кредити державним та комерційним підприємствам на загальну суму 9,8 млрд. крб. Головні напрямки кредитування — розвиток виробництва, комерційний оборот, фінансування соціальних програм і капітального будівництва.

Річний оборот за рахунками підприємств і організацій у 1992 р. досяг величини в 53 млрд. крб. Банк на кінець року обслуговував 1244 клієнти з числа юридичних осіб і більше трьох тисяч громадян.

Банк є постійним членом Асоціації комерційних і кооперативних банків України.

За станом на 01.01.93 р. здійснювали операції по обслуговуванню клієнтів 5 філій банку, по створенню ще 4 проводились роботи.

Банк має Генеральну ліцензію № 27 від 26.03.92 р. на здійснення валютних операцій. Іноземним і вітчизняним юридичним особам відкрито 196 валютних рахунків. Діє мережа обмінних пунктів у Києві.

Завдяки створенню мережі кореспондентських рахунків здійснюються операції з розрахунків з державами СНД та західними країнами.

В. ВІДОМОСТІ ПРО ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Рішення про емісію акцій банку прийнято зборами акціонерів 26 березня 1993 р., протокол № 2.

Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії акцій, будуть використані на фінансування економічних, науково-технічних і соціальних програм, сприяння становленню ринкової економіки в Україні, розвиток фінансово-банківської системи.

Загальний обсяг емісії — 1.891.270.000 крб., при цьому здійснюється випуск 189.127 акцій номінальною вартістю 10.000 крб. кожна.

Акції дають право приймати участь в управлінні банком, отримувати відповідну частину прибутку і розподіляти залишки майна банку у випадку його ліквідації.

Всі акції банку є простими іменними і дають право голосу за принципом: одна акція — один голос.

Розмір дивідендів, що сплачуються, визначається загальними зборами акціонерів. Сплата дивідендів відбувається один раз на рік у місячний термін з дня проведення річних загальних зборів акціонерів за результатами роботи банку. Сплата дивідендів провадиться шляхом перерахування коштів на вказаний акціонером рахунок або через касу банку та його філій.

Акції розповсюджуються серед недержавних юридичних осіб та громадян за відкритою підпискою, яка проводитиметься на території України з 7 червня по 1 липня 1993 р.

Підписка на акції проводиться шляхом укладання угоди, за якою представник банку зобов'язується видати покупцям тимчасове свідоцтво на загальну суму акцій, а покупці зобов'язуються сплатити поточну курсову вартість акцій у грошових одиницях, що мають обіг на території України. Для іноземних інвесторів акції продаються за вільно конвертовану валюту у перерахунку на національні грошові одиниці по курсу Національного банку України.

Для придбання акцій юридичним особам необхідно представити у відповідності до вимог Національного банку України баланс та аудиторський висновок про джерела коштів, що направляються на придбання акцій.

Рух акцій фіксується в Книзі реєстрації, що ведеться банком.

Власники акцій мають право продавати, передавати, заповідати, заставляти акції самостійно з обов'язковою реєстрацією зміни власника в Книзі реєстрації. Передача прав власності на акції другого випуску не може проводитись до офіційної реєстрації результатів підписки.

При реорганізації банку всі зобов'язання за випущеними акціями переходять до правонаступника.

Г. ФАКТОРИ РИЗИКУ

При прийнятті рішення про придбання акцій другого випуску акціонерного банку «АЖІО» покупець повинен брати до уваги слідуючі фактори ризику:

— погіршення економічної ситуації в країні, можливість гіперінфляції;

— зміни в законодавстві про оподаткування комерційних банків;

— затримання процесів приватизації та залучення іноземних інвестицій.

Д. АДРЕСИ, ЗА ЯКИМИ ПРОВОДИТЬСЯ ПІДПИСКА НА АКЦІЇ

1. Акціонерний банк «АЖІО» — 252011, Київ, вул. Лєскова, 9, тел. 295-30-36.
2. Київська філія АБ «АЖІО» — 253167, Київ, вул. М. Раскової, 13, тел. 517-83-05, 517-85-63.
3. Новоград-Волинська філія АБ «АЖІО» — 260500, Житомирська обл., Новоград-Волинський, вул. Волі, 22, тел. (04141) 5-23-56.
4. Алчевська філія АБ «АЖІО» — 349101, Луганська обл., Алчевськ, вул. Горького, 36, тел. (06442) 2-89-84.
5. Севастопольська філія АБ «АЖІО» — 335040, Севастополь, вул. Хрустальова, 52, тел. (0692) 44-38-35.
6. Дніпропетровська філія АБ «АЖІО» — 320038, Дніпропетровськ, вул. Пастера, 10, тел. (0562) 78-32-83.

БАЛАНС

Акционерного банка «АЖІО» по состоянию на 01.01.93 года

АКТИВ	СУММА	ПАССИВ	СУММА
1. Денежные средства в кассах банка	235582	1. Уставный фонд	189504
2. Средства в фонде регулирования в Национальном банке	750668	2. Резервный фонд	26887
3. Средства на корреспондентском счете	1388631	3. Другие фонды	59794
4. Кредиты выданные	6103762	4. Остатки средств на счетах хозорганов	5241988
5. Основные средства	79552	5. Вклады и депозиты	1360940
6. Дебиторы банка	99152	6. Кредиты других банков	939641
7. Прочие активы	583627	7. Прочие пассивы	790068
		8. Прибыль банка	632152
БАЛАНС	9240974	БАЛАНС	9240974

Председатель Правления С. М. Аржевитин.

Главный бухгалтер О. М. Лукьяненко.

СОВМЕСТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ "СИСТЕМА – К"
ПРЕДЛАГАЕТ

Электробытовые товары фирмы KRUPS (Германия):
микроволновые печи, кофеварки, тостеры, утюги, пылесосы, электрофритюрницы

Оборудование фирмы Hewlett-Packard:
лазерные принтеры
картридж-тонер к лазерным принтерам
шрифтовые картриджи
сканеры

Наши адреса:
г. Киев,
ул. Тургеневская, 71/75
к. 420
(044) 216-93-36
бульв. Дружбы Народов, 14
(044) 269-87-12, 269-14-66

Оборудование для офиса
телефаксы
копировальные аппараты
компьютеры
автоответчики
телефоны
радиотелефоны
калькуляторы

Аудио- и видеотехника

Оплата в удобной для ВАС форме

Всього 46 хвилин біля екрана — і ключ від успіху у Вашій кишені! ПТО «Сезон» пропонує відеофільм «Етикет менеджера» на відеокасетах «Панасонік». З питань придбання звертатися за адресою: 252034, Київ, вул. Ярославів вал, 17-в. Тел.: (044) 228-00-65, факс (044) 229-21-39.

Підприємство «Укренергопром» виконує ремонт електродвигунів змінного струму загальнопромислового призначення від 0,25 кВт до 100 кВт вітчизняного та іноземного виробництва.

Оплата попередня.

Наша адреса: 252001, м. Київ-1, вул. Алли Тарасової, 6а.

Тел. 228-37-00.

Телетайп: 331460 «ХОРДА».

Першокласна техніка для офісу
у виставочно-торгівельному центрі інвестиційно-фінансової компанії
"Слід і К"

- копіювальні машини всіх моделей, витратні матеріали, папір та інша продукція XEROX.
- прінтери STAR (Японія) - 9-ти та 24-х голкові моделі
- комп'ютери, в т. ч. IBM класу LAPTOP PS/2 (386SX)
- програми для комп'ютерізації роботи малих підприємств та фірм

ВСЯ ТЕХНИКА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ ГАРАНТІЙНИМ ОБСЛУГОВУВАННЯМ
СПЛАТА У БУДЬ-ЯКОЇ СПРИЯТЛИВІЙ ДЛЯ ВАС ФОРМІ

Україна, 252005, Київ, вул. Червоноармійська, 57/1,
Київський Планетарій, 2-й поверх.
Їхати до станції метро "Республіканський стадіон".
Центр працює щоденно, крім суботи та неділі, з 10.00 до 18.00.
ТЕЛЕФОН (044) 220 40 29, 227 10 54; ФАКС (044) 220 40 29; ТЕЛЕКС 631 265 SLED SU

ФИРМА «ДЕЛЬТА БЕТА»
представитель в Украине Московской фирмы «ПАРТНЕР» предлагает со склада в Москве:
стоматологические материалы, инструменты и оборудование
в том числе:
— малогабаритные высокопроизводительные литьевые установки для стоматологов и ювелиров,
— керамические тигли для всех видов литейных установок.

ОПЛАТА В УКРАИНСКИХ КАРБОВАНЦАХ
257016, г. Черкассы-16, а/я 3762.
Телефоны: в Черкассах (0472) 434579, в Москве (095) 248-09-69, 246-03-92.

Сім видів італійських вин та лікерів зі складу в Києві пропонує

СП «Салюте Л.Т.Д.»
Тел. 216-49-88; 216-46-35.

Підприємство «Укренергопром»
Пропонує:
1. Щити управління котлами типу ЩК-1, ЩК-2, ЩДЕ, ЩКЕ з виконанням монтажних та налагоджувальних робіт.
Виготовляє:
Трубні системи котлів типу ДКВР, ДЕ, Е з власних матеріалів.
Оплата попередня.
Наша адреса: 252001, м. Київ, вул. Алли Тарасової, 6 а.
Тел. 228-37-00.
Телетайп: 331460 «ХОРДА».

Нові тарифи на послуги міжнародного телефонного зв'язку

(Роз'яснення до реклами в «ГУ» від 25.05. 93 р.).

Починаючи з 1 червня 1993 р. вводяться в дію нові тарифи на послуги міжнародного телефонного зв'язку, затверджені Міністерством зв'язку та Міністерством економіки України. Звичайні послуги будуть оплачуватися відповідно до таких тарифів:

	Тарифні зони	Одна хвилина розмови в доларах США	Одна хвилина розмови в купонах для бюджетних організацій
1	Східна Європа (крім країн СНД)	0.60	150
2	Центральна/Північна Європа	1.00	170
3	Західна Європа	1.50	190
4	Центральна Азія / Близький Схід	2.00	210
5	Північна Америка	2.50	300
6	Східна Азія	3.00	320
7	Африка/Південна Америка	3.50	340
8	Австралія	4.00	350

Користувачі-резиденти оплачують послуги в національній валюті України згідно з обмінним курсом, що його встановлює Національний Банк України.

Користувачі-нерезиденти оплачують послуги в доларах США відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України "Про систему валютного регулювання і валютного контролю".

Київ, травень 1993 р.

СП УТЕЛ
Українські телекомунікації

U'tel

ЗА ДРУГОЮ ПУТІВКОЮ — ЧЕРГА

Футбол

Першість України. Перша ліга. 36 тур. «Хімік» — «Сталь» — 1:0, «Рось» — «Прикарпаття» — 0:1, «Динамо-2» — «Приладист» — 2:0, «Нива» — «Евіс» — 2:1, «Поділля» — «Металург» — 1:1, «Десна» — СК «Одеса» — 1:0, «Автомобіліст» — «Артанія» — 2:2, «Закарпаття» — «Темп» — 1:1, «Скала» — «Кристал» — 3:0, «Нафтовик» — «Шахтар» — 5:2, «Ворскла» — «Поліграфтехніка» — 2:1.

Якщо доля однієї путівки до вищої ліги практично вже вирішена, то за другу на фініші буде запекла боротьба. Причина: втрата трьох очок шепетівським «Темпом» на чужих полях. В Ужгороді лідер відкрив рахунок з пенальті на 24-й хвилині (Коляда), але втримати перемогу не зумів. На 64-й хвилині пенальті було призначено вже у ворота «Темпу». Петрик не схибив.

Отримавши шанс на другу путівку, за темпом навздогін кинувся «Нафтовик». У матчі з аутсайдером — павлоградським «Шахтарем» — охтирці забили аж шість м'ячів. Щоправда, перший провели у свої ворота (Лещ), а потім уже відвели душу на половині поля гостей. Піскун (11), Грачов (17), Шуршин (20) влаштували справжній феєрверк голів. Але варто було стишитись гравцям «Нафтовика», як Шарипо (36) скоротив розрив. Та у другому таймі господарі діяли обачливіше, а Задорожняк (54) і Шуршин (77, з пенальті), довели справу до кінця.

Не втратило надій на повернення на футбольний олімп країни і «Прикарпаття». У Білій Церкві прикарпатці мали перевагу над господарем, але забили лише один м'яч (Шулятицький, 28).

Важко далася перемога «Ворсклі» над «Поліграфтехнікою». На гол Марченка (7) гості відповіли влучним ударом Окунєва (43). Виручив полтавців Пиндєєв, забивши переможний м'яч.

У двох домашніх матчах «Десні» вдалося віддалитися на деяку відстань від небезпечної зони. Чернігівці заслуговують на похвалу за вмілу гру проти лідера — СК «Одеса». Перемогу господарям приніс гол Федорка (75).

Центральним був матч у Вінниці. «Евіс» добре настроївся на гру з лідером і повів у рахунку після удару Полстянова (18). Щоправда, Гайдаржі (25) згодом зрівняв рахунок, а Миколаєнко (59), реалізувавши пенальті, встановив остаточний рахунок.

У «Ниви» тепер 53 очка, у «Темпу» — 47, «Нафтовика» — 45, «Прикарпаття» 43, «Ворскли» — 42, «Норд-АМ-Поділля» — 41, «Поліграфтехніки» й «Евіса» — по 38.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

ТЕНІС. Париж. Відкритий чемпіонат Франції на кортах «Ролан Гаррос». Чоловіки. Друге коло. Андрій Медведєв (Україна) — Ренцо Фурлан (Італія) — 6:3, 6:3, 6:4.

ГАНДБОЛ. Бровари. Матч кваліфікаційного турніру чемпіонату Європи. Чоловіки. Збірна України — збірна Данії — 21:21 (13:13). У складі нашої команди виступало й кілька «іноземців»: Леонід Дорошенко і Валерій Савко (грають у німецьких клубах), олімпійські чемпіони Юрій Гаврилов і Сергій Бебешко (грають в Іспанії). Українська команда має три очка після трьох зустрічей. Наступний матч вона проведе 10 жовтня з гандболістами Словаччини.

ФУТБОЛ. Завтра в Києві, на Республіканському стадіоні, буде зіграно фінальний матч Кубка країни. Початок о 19.00. Зустрічаються, як відомо, випробувані кубкові бійці — львівські «Карпати» та київське «Динамо». Головний спонсор зустрічі — «Україна Motors», комерційний агент «Інфоспорт». Федерація футболу України робить болільникам подарунок на честь свята «Дня Києва»: вхід на кубковий фінал безплатний. Судді матчу В. П'яних (Донецьк), С. Сельменський (Ужгород) і В. Головко (Дніпропетровськ).

БАДМІНТОН. Бірмінгем (Англія). Чемпіонат світу. Командний турнір. Група 8. Україна — Пакистан — 5:0.

СУБОТА
5 червня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Мультфільм
8.40 Несподіваний дощ.
9.20 Телетехнотека.
9.40 Обрії джазу. Передача 1.
10.25 Доброго вам здоров'я.
10.55 Худ. фільм «Акванавти».
12.15 «Колиска». Народження дитини.
12.45 Зона тривоги. «Криворіжсталь».
13.15 Перспектива. Карате-шоу.
13.45 Благодійний вечір тріо «Золоті ключі»
15.00 УТН.
15.10 Продовження благодійного вечора тріо «Золоті ключі».
16.20 Вервиця.
16.50 Мультфільм «Бременські музиканти».
17.10 Ринг Колумбуса. БТУ.
17.30 Фант-лото «Надія».
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.10 Хроніка МВС.
19.30 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
20.00 Вікно в Америку. Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
20.30 Рідна мова.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Арт-майдан. Українське мистецтво в Баварії.
23.05 Нічний кінозал. Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Папашка» і «мем».
0.20 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Новини.
6.25 Ранкова гімнастика.
6.45 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Спорт-шанс.
8.05 «Марафон-15» представляє.
8.30 Екстро-НЛО.
9.00 Автограф по суботах.
9.30 ЕКО. Екологічний огляд.
9.45 Медицина для тебе.
10.25 Співає Г. Улетова.
11.15 «Слово».
11.45 Кіноправда? Худ. фільм «Валерій Чкалов».
14.00 Новини
14.25 Азбука власника.
14.35 Теніс.
15.35 Центральний експрес.
16.05 Прем'єра мультфільму «Принц і русалочка»
16.50 Червоний квадрат.
17.30 У світі тварин.
18.10 «Оба-на-Угол»-шоу.
18.40 Прем'єра худ. телефільму «Останні дні Помпеї». 6 серія.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Останні дні Помпеї». 7 серія.
21.20 Що? Де? Коли?
22.20 Студія «Резонас» представляє.
22.50 Музична мозаїка.
23.20 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — «Ротор» (Волгоград).

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

9.30 «Бурда моден» пропонує...
10.00 Поїздка Грибоєдова до Чаадаєва.
10.15 Як жити будемо?
11.00 «Заложниця». Худ. фільм.
12.25 Мульти-пульти.
12.35 Телеерудит. Вікторина.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Пілігрим.
14.05 Музика крупним планом.
14.50 Ізабель. Розважальна вікторина.
15.35 Золота шпора.
16.05 Тенісний турнір. Ролан Гаррос.
17.05 Кіно у червні.
17.20 Футбол без кордонів.
18.15 Вустами маляти.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільм.
19.20 Там, за стіною — Німеччина: «Мерседес» — від першої до останньої моделі.
19.30 CNN.
20.00 Хіт-рік.
20.30 «3×200».
20.45 Візитка.
20.50 Худ. фільм «Ще один секрет».
22.30 СІТ-3.
22.40 Астробарліг.
22.55 Віннер — до...
23.05 Субота... Вечір...
23.30 Віннер — після...
23.40 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільм «Будівники роботів».
13.05 Худ. фільм «Лижний патруль». Комедія.
14.30 «Київкіно».
14.50 Відеомузика.
19.30 Мультфільм «Бурундучки у кіно». 2 серія.
19.55 «1000+1 реклама».
20.00 Худ. фільм «Абраксас — хранитель всесвіту». Фантастика.
21.30 «35 хвилин джазу».
22.05 Кіноанонс тижня.
22.10 «1000+1 реклама».
22.15 Худ. фільм «Невинна кров».

НЕДІЛЯ
6 червня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Телефільм «Свята Трійця».
11.35 Худ. телефільм «Д'Артаньян і три мушкетери».
13.10 Ту-ту кафе.
13.45 Мультфільм «Чудовий острів».
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.40 Календар народних свят.
17.10 Мистецький вечір у Посольстві Угорської Республіки в Україні.
17.35 Барди жартують
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Док. телефільм «Чудотворець Алімпій».
19.30 Свята Трійця. Відеорепортаж з святкового Богослужіння у Володимирському Соборі.
20.00 Мультфільм «Літаючий будинок». 23 серія.
20.30 УТН.
20.45 Спорткур'єр.
20.55 Реклама.
21.00 До Днів культури Франції в Україні. Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Лола Монтес».
22.50 Трансляція з Національного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка відкриття Днів культури кримськотатарського народу в Києві.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Денвер — останній з динозаврів».
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Тираж «Спортлото».
9.45 Ранкова зірка.
10.35 Військове ревю.
11.05 Прем'єра телефільму для дітей «Пригоди Чорного Красунчика».
11.30 Марафон-15.
12.20 Російський балет на льоду.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.20 Клуб мандрівників.
15.50 Живе дерево ремесел.
16.00 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі».
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
18.00 Романс про поета
19.00 Матадор. 46-й Міжнародний Каннський кінофестиваль.
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Теніс. Відкритий чемпіонат Франції.

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

9.25 Програма «03».
9.55 Ати-бати...
10.25 Кіпрас Мажейка. Репортажі з «Малої Європи».
11.00 «Дубровський». Худ. фільм.
12.10 Святині землі московської.
12.40 Селянське питання.
13.20 Не вирубати...
13.35 Російська енциклопедія.
14.20 Інтерв'ю з пристрастю.
14.50 Театр одного художника.
15.10 Біла ворона.
15.55 К-2 представляє: «Знай наших».
16.55 Чарівний світ Діснея. «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ».
17.45 Коробка передач.
18.00 Яхад.
18.30 Маленький вечірній концерт.
18.40 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Олена Косячeнко.
19.05 Мультфільм.
19.20 Там, за стіною — Німеччина: Кум Бандери, змішані сім'ї та український інтернат.
19.30 CNN.
20.00 Просто так...
20.30 Джуві-шоу.
20.50 Візитка.
20.55 Худ. фільм «Сеньйорита».
21.55 Чорним по білому.
22.00 Нехай.
22.30 СІТ-3.
22.40 Сиди і дивись.
22.50 Містер Х.
23.20 Віра Бахаї. Скарби Лотоса.
23.50 Візитка.
23.55 СІТ-3.
0.05 Кращі ігри НБА.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.00 Мультфільм «Маленький Немо».
14.25 Фільм-балет «Ромео і Джульєтта».
16.00 Відеомузика.
18.55 Мультфільм «Бурундучки у кіно». 3 серія.
19.10 «Рулетка».
19.20 «1000+1 реклама».
19.25 Кінохіт тижня. Худ. фільм «Чудова сімка». Вестерн.
21.30 «1000+1 реклама».
21.35 Відеомузика
22.15 «Гусарська балада». Худ. фільм.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописів не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 845793

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311099.

1, 5, 7, 14 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».